

શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ મેમનગર, અમદાવાદ તથા શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ વિશ્વવિદ્યા પ્રતિષ્ઠાનમનું મુખપત્ર
વર્ષ-૨ • મે, ૨૦૧૧ • અંક-૯

પંચવાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૨૫૦/-

સદ્વિદ્યા પ્રવર્તાવો પૃથ્વી પરે...

ગુરુકુલ દર્શન

ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ

શ્રીહરિના સમયની પ્રસાદીની મૂર્તિની નિત્યપૂજા સદ્ગુરુ મહંત સ્વામી કરતા. ગુરુકૃપાથી પ્રાપ્ત આ મૂર્તિ પૂ. જોગીસ્વામીની પૂજામાં છે.

રાજકોટ ખાતે જળશક્તિ મહોત્સવ પ્રસંગે પૂ. બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામીનું સન્માન કરતા ગુજરાત રાજ્યના મંત્રીમંડળના સભ્યો

ફાટસર કથા પ્રસંગે યજમાન શ્રી ઉકાભાઈ ઝાલાવાડીયાને આશીર્વાદ પાઠવતા પૂ. બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામી

નેસડી કથા પ્રસંગે યજમાન શ્રી દિનેશભાઈ સાવલિયાને આશીર્વાદ પાઠવતા પૂ. બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામી

જલગાંવ (મહારાષ્ટ્ર) કથા પ્રસંગે ઉપસ્થિત પૂ. બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામી તથા પૂ. સંતો

શેખપીપરીયા કથા પ્રસંગે આશીર્વાદ પાઠવતા પૂ. બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામી

હનુમાનપુરા કથા પ્રસંગે કથાવાર્તાનો લાભ આપતા પૂ. બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામી

-: સંસ્થાપક :-

સદ્વિદ્યા સદ્ધર્મશક્તિ પ્રાતઃસ્મરણીય પ. પૂ. ગુરુવર્ય
શાસ્ત્રીજી મહારાજ શ્રી ધર્મજીવનદાસજી સ્વામી

ગુરુકુલ દર્શન

વર્ષ-૨, મે- ૨૦૧૧, અંક-૯

: આશીર્વાદ :

પ. પૂ. પ્રાતઃસ્મરણીય શ્રી જોગીસ્વામી

: પ્રેરણા :

પ. પૂ. સદ્ગુરુવર્ય શાસ્ત્રી શ્રી માધવપ્રિયદાસજી સ્વામી

પ્રકાશક : પ. પૂ. પુરાણી શ્રી બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામી
તંત્રી : પાર્ષદ શ્રી શામજી ભગત
સંપાદક : શાસ્ત્રી શ્રી યજ્ઞવલ્લભદાસજી સ્વામી
કલા સંયોજન : ગોવિંદ બાંટવા
વ્યવસ્થાપન : જગજીવનભાઈ પટેલ, ધવલ ભીમાણી
તસ્વીર : જી. વિઝન
મુદ્રક : સુર્યા ઓફસેટ

છુટક અંક : રૂ. ૫/-

પંચ વાર્ષિક લવાજમ : રૂ. ૨૫૦/-

આજીવન લવાજમ (૨૫ વર્ષ) : રૂ. ૭૦૦/-

વિદેશમાં આજીવન લવાજમ : \$ ૧૧૦/-

લવાજમ અંગે પત્રવ્યવહાર

'ગુરુકુલ દર્શન' કાર્યાલય

શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ

મેમનગર, અમદાવાદ-૫૨

ફોન (૦૭૯) ૨૭૯૧૨૫૯૧/૯૨

www.swaminarayangurukul.org

E-mail- gurukul_darshan07@yahoo.co.in

૦૧ : ગુરુકુલ દર્શન : મે-૨૦૧૧

ધન્ય મહોત્સવ, ધન્ય દર્શન

ધન્ય ધન્ય આ મહોત્સવનો,
ધન્ય હરિકૃષ્ણ મહારાજ...
ધન્ય ધન્ય નારાયણમુનિ દેવનો,
સૌને સુખીયા કર્યા આજ...

આજ હરિકૃષ્ણ મહારાજ મહોત્સવ-૨
જુઓ સુરતના આંગણે ઉજવાય છે,
નારાયણમુનિ દેવનો શતામૃત છે,
એ તો સર્વે સંપ્રદાયનું અમૃત છે...૧

આજ જોગી સ્વામી આવ્યા મહોત્સવમાં,
આવ્યા સર્વે સંતો ભક્તો અતિ ઉમંગમાં
હરિ સાક્ષાત્ કહ્યા છે, જાણો આવા સંતમાં...૨

આવા સંત કેરાં દર્શન હરિતુલ્ય છે,
આવા મહોત્સવનું આવા સંત મૂલ્ય છે
આવા સંત આવતા હરિ પ્રગટ આવ્યા છે...૩

ઘાલા ઘાલા જોગીડાને હેતથી વધાવો,
આવા દર્શનનો આજ લઈ લ્યો સહુ ઘાવો
મહોત્સવની સફળતા આ સંત દર્શન છે...૪

ધન્ય ધન્ય મહોત્સવ, ધન્ય ધન્ય દર્શન
સાક્ષાત્ પધાર્યા માનો સર્વોપરિ ભગવન્
આજ કરે દર્શન એનો બેડો પાર છે...૫

ફૂલડે વધાવો જ્ઞાન જય જય ગાવો
રાસ રમો, નાચો, આનંદ મનાવો,
મહોત્સવમાં સંત ભેળા હરિ નાચે છે...૬

- પૂ. સદ્ગુરુ જ્ઞાનજીવનદાસજી સ્વામી (કુંડળ)

-: સદ્ગુરુ વંદના વિશેષાંકના સૌજન્ય દાતાઓ :-

૧. હિંમતાઈ ભીખાભાઈ - નાના રાજકોટ, હ. ધ્રુવ
૨. ભરતભાઈ શામજીભાઈ- હરિપર, હ. દ્રષ્ય
૩. દેવાંગ ભૂપતભાઈ બલર- સાખપુર ગામ, હ. દક્ષ

સદ્ગુરુ વંદના વિશેષાંક

૧૦૭મા વર્ષે

સદ્ગુરુ વંદના મહોત્સવ ઉપક્રમે પૂ. જોગીસ્વામીના સંતજીવનના પાવન પ્રસંગો

જોગી સ્વામી, ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની દિવ્ય ગુણાતીત સંત પરંપરાના આદર્શ સંત છે. અનાદિ મૂળ સદ્ગુરુ ગુણાતીતાનંદ સ્વામીના શિષ્ય સદ્ગુરુ શ્રી બાલમુકુંદદાસજી સ્વામી થયા; એમના સમર્થ શિષ્ય પૂ. ધર્મસ્વરૂપદાસજી સ્વામી થયા, એમના શિષ્ય સદ્ગુરુ પુરાણી સ્વામી શ્રી ગોપીનાથદાસજી થયા, એમના શિષ્ય સદ્ગુરુ સ્વામી શ્રી કૃષ્ણજીવનદાસજી (મહંત સ્વામી) થયા, (જે આપણા ગુરુદેવ શાસ્ત્રીજી મહારાજ શ્રી ધર્મજીવનદાસજીના સ્વામી મોટા ગુરુબંધુ થાય.) આ મહંત સ્વામી શ્રી કૃષ્ણજીવનદાસજી સ્વામીના સમર્થ શિષ્ય પૂજ્ય જોગી સ્વામી હાલ આપણી વચ્ચે ૧૦૭ વર્ષની ઉંમરે બિરાજે છે અને આપણને નિત્ય દર્શન આપી ભજન- સત્સંગની દિવ્ય પ્રેરણા આપે છે.

જોગી સ્વામીનું ભાગવતી દીક્ષા વખતે સાધુ તરીકે પાડેલું નામ હરિપ્રકાશદાસજી સ્વામી છે; પરંતુ એ નામથી સ્વામીને કોઈ ભાગ્યે જ ઓળખે છે. જોગી જડભરત જેવી પરમ વિતરાગી, નિસ્પૃહી ગુણાતીત અવસ્થા અને શ્રીહરિના સ્વરૂપમાં અખંડ તન્મયતાને લીધે સદ્ગુરુ મહંત સ્વામી સ્વયં એમને 'જોગી' કહીને બોલાવતા.

ભદ્વાવાન શ્રીહરિના સ્વરૂપમાં ચિત્તનો નિર્વિકલ્પ ભાવે લય થાય એને યોગ કહેવાય છે; વયનામૃતમાં પણ ભગવાન સ્વામિનારાયણે ભગવાનના સ્વરૂપમાં અખંડ વૃત્તિને યોગ કહ્યો છે. જોગી સ્વામીને આવો યોગ સહજ સિદ્ધ છે, માટે એમનું 'જોગી' નામ સાર્થક છે. જોગી સ્વામી કોઈ અનોખી સંત વિભૂતિ છે. પોતે જીવનભર અખંડ ભગવત્ પરાયણ અને જગત વ્યવહારથી અલિપ્ત રહ્યા છે. જોગી સ્વામી નિવૃત્તિમાર્ગી સંત હોવા છતાં એમણે નવધા ભક્તિના અનુશીલનરૂપે મંદિરો બંધાવ્યા છે; બાગ-બગીચાની સેવાઓ કરી છે અને ગુરુકુલની

વિવિધ સત્સંગ સેવા પ્રવૃત્તિઓમાં પ્રેરણાનું અખૂટ બળ પૂરું પાડ્યું છે.

જોગી સ્વામીને આપણે અખંડ ભગવદ્ પરાયણ સંત તરીકે ઓળખીએ છીએ, કારણ કે એમના જીવનની એક પણ ક્ષણ હરિસ્મરણ રહિત પસાર થતી જોઈ નથી. પોતે રાત્રી દિવસ ભજન કર્યું છે અને પોતાના યોગમાં આવનારા પાસે ભજન કરાવ્યું છે. જોગી સ્વામી આજે જે કંઈ છે તે સદ્ગુરુની કૃપા અને ભગવાન સ્વામિનારાયણના ભજનને પ્રતાપે કરીને છે. જોગી સ્વામીનું જીવન ત્યાગ અને વૈરાગ્યનું મૂર્તિમંત સ્વરૂપ છે. જોગી સ્વામી રૂપિયાની નોટને ઓળખતા નથી અને એમણે રૂપિયો રાખ્યો નથી કે કોઈ પાસે રૂપિયો રખાવ્યો નથી; છતાં સહજ રીતે એમની ઉપસ્થિતિ માત્રથી કરોડો રૂપિયાના સેવાકાર્યને વેગ પ્રાપ્ત થયો છે. હજારો જીવોને અન્નદાન, વિદ્યાદાન અને અભયદાન પ્રાપ્ત થયા છે.

પૂર્ણ પુરુષોત્તમ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણનું અખંડ ભજન અને સમર્થ સદ્ગુરુ મહંત સ્વામીની કૃપાથી જોગી સ્વામીમાં અલૌકિક ઐશ્વર્ય પ્રગટેલું છે. આ ઐશ્વર્યનો ઉપયોગ તેમણે દીન દુઃખિયાના દુઃખ-દરદ મટાડવામાં જ કર્યો છે; અન્ય રીતે પોતાની મોટાઈ વધારવા કે પ્રચાર કરવામાં સ્વામીએ ક્યારેય આ બાબતને ધ્યાનમાં લીધી જ નથી. સ્વપ્રશંસા અને વ્યક્તિપૂજા કે માનપાનથી પૂ. સ્વામી સદૈવ દૂર જ રહ્યા છે.

પૂ. જોગી સ્વામીનું જીવન આપણા સૌ માટે આદર્શ અને આશ્વાસનરૂપ તો છે જ; પરંતુ આવા મહાપુરુષના જીવનમાંથી આપણને એકાદ સદ્ગુણ પ્રાપ્ત થઈ જાય તો આપણું જીવન ધન્ય બની જાય એવા શુભ આશયથી પૂજ્યપાદ જોગી સ્વામીના જીવનના કેટલાક દિવ્ય અને પાવન પ્રસંગોને તેમના ૧૦૭મા વર્ષમાં પ્રવેશ પ્રસંગે આ 'ગુરુકુલ દર્શન'ના માધ્યમથી પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ.

'પૂ. જોગી સ્વામીની જીવનગાથા' નામના ગ્રંથમાં પ. પૂ. શાસ્ત્રી શ્રી માધવપ્રિયદાસજી સ્વામીએ ખૂબ જ ભક્તિભાવથી પૂ. જોગી સ્વામીના જીવન પ્રસંગોને આલેખ્યા છે, તેમાંથી કેટલાક પાવન પ્રસંગો અત્રે રજૂ કર્યા છે. સંતો-હરિભક્તો અને ગુરુકુલ પરિવારના સર્વે સભ્યોને આ પ્રસંગો પ્રેરણાસ્પદ બની રહેશે. ■■■

- તંત્રી, 'ગુરુકુલ દર્શન',
શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ,
મેમનગર, અમદાવાદ-૩૮૦૦૫૨

આ તો જોગી છે, જોગી...

જોગી સ્વામી સાધુ થયા. સ્વામી સ્વભાવે બાળાભોળા જેવા લાગે. શિક્ષાપત્રીમાં શ્રીહરિએ કહ્યું છે, ‘અમારા સાધુએ જડભરતની જેમ રહેવું.’ સ્વામીનું અંગ પણ જોગી જડભરત જેવું. દેહાસક્તિનું નામ જ નહીં.

ન ભોજનની ચિંતા, ન આસનની. ન સારા વસ્ત્રની કે ન પદાર્થની. શ્રીહરિની ઇચ્છાથી જે મળે તેનાથી નિર્વાહ કરવો. સારા પદાર્થ સામેથી મળે તો પણ તેનો ત્યાગ કરવો. ગોંડલ મંદિરમાં રહેતા ત્યારે કોઈ હરિભક્તે રસોઈ આપી હોય ત્યારે અનેક પ્રકારની વાનગી બને. બધા સાધુ જમવા જાય પણ જોગી સ્વામી તે દિવસે જમવા ન જાય. સાધુ સંતો જમીને પરવારે એટલે સ્વામી ભંડારે જાય; પોતાને હાથે બાજરાનો રોટલો બનાવે અને લૂખો સૂખો રોટલો જમી લે. કોઈ કહે, ‘સ્વામી આજે તો રસોઈ હતી. બધા જમવા આવ્યા, તમે કેમ ન આવ્યા?’

સ્વામી કહે, ‘એ બધા તો પૂર્વે સાધના કરીને આવ્યા હશે માટે તેમને પોસાય. મારે તો હજુ ઘણું કરવાનું બાકી છે, માટે ન પોસાય.’ ભજન અને તપ સ્વામીના જીવનમાં તાણાવાણાની જેમ વણાઈ ગયેલાં. આવા પરમ વિતરાગી અને તપસ્વી સંતની દેહાતીત અવસ્થા જોઈને મહંત સ્વામી કહેતા, ‘આ તો જોગી છે જોગી’. દીક્ષાનું નામ ‘હરિપ્રકાશદાસજી’ પણ ગુરુએ હેતથી ‘જોગી’નામ પાડ્યું.

ત્યારથી બધા સ્વામીને જોગી સ્વામી તરીકે જ ઓળખે છે.

સ્વામીનો તપસ્વી સ્વભાવ તો આપણા મસ્તક ઝૂકી જાય તેવો. દિવસમાં માત્ર એક સમય ભોજનનું વ્રત એમણે આજીવન રાખ્યું. એમાં પણ એકાદશી તો નિર્જળા જ કરવાની. એમાંય વામન જયંતી આવે ત્યારે તો સામટા બે ઉપવાસ, હરિજયંતી પૂનમ અને અમાસના નિર્જળા ઉપવાસ. મહિના મહિનાના ધારણાં પારણાંના વ્રત તો અવાર-નવાર ચાલુ જ હોય. ધારણા પારણા એટલે એક ઉપવાસ અને એક દિવસ એક સમય ભોજન અને એક વર્ષ તો સ્વામીએ આખું વરસ ધારણાં પારણાં કરેલાં. વર્ષો સુધી તો પોતે માત્ર ખીચડી અને રોટલો જ જમતા.

શાસ્ત્રીજી મહારાજે પહેલી સ્પેશ્યલ યાત્રા ટ્રેઈન કાઢેલી. તેમાં સ્વામી પણ સાથે હતા. બે મહિનાની યાત્રા દરમિયાન સ્વામી માત્ર ગોળ અને માંડવીના દાણા જ જમ્યા હતા. જમવામાં કોઈ તાલ નહીં, મરી-મસાલા નહીં, ખાંડ સાકર તો લેવાના જ નહીં, અથાણા અને પાપડને તો અડ્યા જ નથી, સ્વામીનું ભોજન એટલે એકદમ રસકસ વગરનું સીધુંસાદું ભોજન!

ભોંય પથારીએ સૂવાનું, સૂવા માટે ગાદલા કે ગોદડાની પથારી પાથરવાની નહીં, માત્ર એક સાદી ચાદર પાથરી તે ઉપર સૂઈ રહે. મચ્છરદાની બાંધવાની નહીં. કોઈ કહે, ‘સ્વામી! આસન પાથરીને સૂવો તો સારું.’ સ્વામી કહે, ‘આ દેહને લાડ લડાવવા સારા નહીં. આને તો જેટલું કસીએ એટલું જ સારું. આસન પાથરવું અને સંકેલવું એમાં સમય બગાડવો એના કરતાં સમયનો ઉપયોગ ભજન માટે ન કરીએ!’ શિક્ષાપત્રીમાં શ્રીહરિએ બપોરે

સૂવાની ના પાડી છે પણ મોટા ભાગે સાધુઓને સેવામાર્ગની પ્રવૃત્તિ હોવાથી બપોરે સૂવાની ટેવ તો ખરી જ. ધર્મામૃતમાં શ્રીજી મહારાજે સેવામાર્ગીઓને બપોરે સૂવાની છૂટ પણ આપી છે અને એ છૂટનો ઉપયોગ પણ ભરપૂર છૂટથી થાય છે; પરંતુ જોગી સ્વામીની વાત જુદી છે. સ્વામી ક્યારેય બપોરે સૂતા નથી. બપોર વચ્ચે બધા વિરામ કરે, સ્વામી હાથમાં માળા લઈ સાધુ આશ્રમમાં આ છેડાથી બીજા છેડે ફરે અને માળા કરે.

રાત્રિના સમયે સાધુ આશ્રમની પાછલી ઓસરીમાં મોડે સુધી ટહેલતા ટહેલતા માળા કરે. મોડી રાત્રે થોડું સૂવે, પાછા જાગીને ભજનમાં બેસી જાય. ક્યારેક તો માળા કરતાં કરતાં જ સવાર થઈ જાય. સવારે સીધા સ્નાન કરવા જાય અને પાછા પૂજામાં બેસી જાય.

સ્વામીની પૂજા વહેલી શરૂ થાય અને બપોરે ઠાકોરજીના થાળ આવે ત્યાં સુધી પૂજા ચાલે. એમાં પણ એકાદશી, હરિજયંતી અને પૂનમ જેવા દિવસોએ તો સ્વામી આખો દિવસ એક આસને બેસી માળા કરે, સાથે નિર્જળા ઉપવાસ તો હોય જ. સ્વામીની પૂજામાં જે

ઠાકોરજીની મૂર્તિ છે તે પહેલાં ટીંબી મંદિરમાં હતી. આ મૂર્તિની સેવા વર્ષો પહેલાં ગોરધનભાઈ પરસોત્તમ મહેતા કરતા. ગોરધનભાઈ ધામમાં ગયા બાદ ભક્તોએ તે મૂર્તિ મંદિરમાં પધરાવી. મંદિરના પૂજારી એ મૂર્તિની સેવાપૂજા કરતા. એવામાં ગુરુદેવ શાસ્ત્રીજી મહારાજે ફાટસર ગામે મંદિરનો જીર્ણોદ્ધાર કરાવેલો તેમાં મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠાનો મહોત્સવ ઉજવાયો. જોગી સ્વામી પણ આ પ્રસંગે ફાટસર પધારેલા. ફાટસરનો પ્રસંગ પૂર્ણ કરી જોગી સ્વામી ટીંબી પધાર્યા. ટીંબીમાં સ્વામીએ જોયું કે પૂજારી હરિકૃષ્ણ મહારાજની સેવા કરે છે પણ સેવા સરખી થતી નથી એટલે સ્વામીએ હરિભક્તોને વાત કરી કે ‘તમે બધા રાજી હો તો આ ઠાકોરજી અમે સાથે લઈ જઈએ અને અમે સેવા કરીશું.’

હરિભક્તોએ રાજી થઈને હા પાડી એટલે સ્વામી ઠાકોરજીને સાથે લઈ રાજકોટ પધાર્યા. ત્યારથી માંડીને આજ દિવસ સુધી સ્વામીએ ઠાકોરજીની સેવા આત્મનિવેદી ભાવથી અહર્નિશ કરી છે. સ્વામીએ સત્સંગ માટે ગામડાંઓમાં ખૂબ જ વિચરણ કર્યા છે. સ્વામી ક્યારેય બસમાં કે ટ્રેનમાં બેસે જ નહીં, મોટે ભાગે ચાલીને વિચરણ કરે. ક્યારેક કોઈનું ગાડું હોય કે ટ્રેક્ટર હોય તો તેમાં બેસે. સદ્ગુરુ ગુણાતીતાનંદ સ્વામીની પેઠે સ્વામીએ શરીરને એવું કેળવેલું કે રસ્તામાં ચાલતાં ચાલતાં પગમાં કાંટો વાગે તો કાંટો ભાંગી જાય પણ પગને કાંઈ ન થાય. સ્વામીએ પગે ચાલીને વડતાલ વગેરે યાત્રાધામોની યાત્રાઓ કરી છે.

સ્વામી વિચરણ કરતા કરતા જ્યાં જ્યાં પધારે ત્યાં ભજનનો પ્રવાહ ભરપૂર વહે. સ્વામીએ અનેક ગામોમાં બાર કલાક, ચોવીસ કલાકની ધૂનો કરાવી છે. આ અખંડ ધૂનમાં બીજા બધા તો વારા ફરતી ફરતા રહે, પણ સ્વામી ખાધા પીધા વિના અખંડ ધૂનમાં જ બેસી રહે અને ધૂન કરે. સ્વામીએ અનેક ગામડાંઓમાં નવાં મંદિરો કરાવ્યાં છે અને જૂના મંદિરોના જિર્ણોદ્ધાર કરાવ્યા છે. શ્રીહરિ કહે છે,

એવા સંત છે સગા સહુનાં રે, સુખદાયક જન બહુનાં રે,
જેવી એ સંત કરે છે સા’યરે, તેવી કોઈ થકી કેમ થાય રે.

ભજન અને તપ સ્વામીના જીવનમાં તાણાવાણાની જેમ વણાઈ ગયેલાં. આવા પરમ વિતરાગી અને તપસ્વી સંતની દેહાતીત અવસ્થા જોઈને મહંત સ્વામી કહેતા, ‘આ તો જોગી છે જોગી’.

એ જોગી નહીં આવે

સદ્ગુરુ મહંત સ્વામી શ્રી કૃષ્ણજીવનદાસજી સ્વામી

સંવત્ ૨૦૦૨ની સાલમાં ગોંડલથી મહંત સ્વામીની બદલી થઈ અને રીબ દેશમાં ફરવાનો વારો આવ્યો. મહંત સ્વામી રીબ પધાર્યા. ગવૈયા સ્વામી, જોગી સ્વામી અને બે પાર્ષદો સાથે હતા. મહંત સ્વામી રીબમાં પંદર દિવસ રોકાયા.

રીબના પ્રેમી ભક્તોના અંતરમાં અરમાન જાગ્યા કે 'આપણે સંતોને ધોતિયાં ઓઢાડી પૂજા કરવી.' ભક્તોએ મહંત સ્વામીને કહ્યું, 'સ્વામી! અમારે સંતોને ધોતિયાં ઓઢાડવાં છે અને પૂજા કરવી છે.'

ગૃહસ્થોમાં દીકરાનાં લગ્ન ટાણે નવાં કપડાં સીવડાવે અને છોકરાં જેમ રાજી થાય તેમજ અમારે સાધુને કોઈ ધોતિયાં ઓઢાડે તો સાધુ રાજી રાજી થઈ જાય! માયા જબરી છે! કોઈને મૂકતી નથી! પરંતુ મહંત સ્વામી તો સર્વથા નિઃસ્પૃહી સાધુ એટલે ઘસીને ના પાડતાં બોલ્યા, 'અમારે ધોતિયાં ઓઢવાં નથી. ધોતિયાં પૂરતાં છે. પછી વધારાનાં શું કામનાં?' પણ ભક્તોનો ભારે આગ્રહ થયો તેથી હરિભક્તોનાં દિલને રાજી કરવા સ્વામીને હા પાડવી પડી.

હરિભક્તો રાજકોટથી સારામાં સારાં ધોતિયાં લઈને આવ્યા અને પૂજાની તૈયારી કરી. જેવા ગુરુ એવા જ ચેલા. આ બાજુ જોગી સ્વામી પણ મહંત સ્વામી જેવા જ સહજ વૈરાગી સાધુ. તેઓ સ્વામીની રુચિ બરાબર જાણતા હતા અને આ બધું પરાણે થઈ રહ્યું છે

એ પણ સમજતા હતા. તેથી હરિભક્તો પૂજા કરવી શરૂ કરે એ પહેલાં ધીરે રહી સરકી ગયા અને મંદિરના ઉપરના ભંડકિયાના એકાંત ખૂણામાં બેસી મહારાજને સંભારી માળા કરવા લાગ્યા. સંતોનું પૂજન કરતી વખતે હરિભક્તોએ જોગી સ્વામીને જોયા નહીં એટલે ચારે બાજુ શોધવા લાગ્યા, પણ જોગી સ્વામી મળ્યા નહીં. ભક્તોએ મહંત સ્વામીને પૂછ્યું, 'જોગી સ્વામી ક્યાં?' મહંત સ્વામી તો પોતાના ચેલાની રુચિ બરાબર જાણતા હતા એટલે હસીને કહે 'એ તો બંદુક તાકે ને ભાગવા લાગે, એમ તમારા રજોગુણી ધોતિયાં ભાળીને ક્યાંય ભાગી ગયા લાગે છે. એ જોગી તો જોગી છે. એ તમારાં ધોતિયાં ઓઢવા નહીં આવે!' આ રીતે જોગી સ્વામીને પ્રથમથી જ સારા પદાર્થમાં રુચિ હતી જ નહીં. તેમણે કદી પદાર્થ સંગ્રહ કર્યો જ નથી અને કરાવ્યો નથી. શ્રીહરિએ આપેલ અપરિગ્રહ વ્રત એમણે આજીવન સારધાર પાળ્યું છે. આવા સંત માટે કહ્યું છે,

સંત માનજો મારી મૂરતિ રે, એમાં ફેર નથી એક રતિ રે,
અંતરજામીપણે રહું એમાં રે, માટે નથી બંધાતા એ કેમાં રે...

મહંત સ્વામી તો પોતાના ચેલાની રુચિ બરાબર જાણતા હતા એટલે હસીને કહે 'એ તો બંદુક તાકે ને ભાગવા લાગે, એમ તમારા રજોગુણી ધોતિયાં ભાળીને ક્યાંય ભાગી ગયા લાગે છે. એ જોગી તો જોગી છે. એ તમારાં ધોતિયાં ઓઢવા નહીં આવે!'

અનોખો અભિષેક

"મહંત સ્વામી જોગી સ્વામી માથે પાણી રેડતા જાય અને બોલતા જાય, જા તારાં પાપ ગયાં, જા તારાં પાપ ગયાં.... મહંત સ્વામીના એક એક વેણે જોગી સ્વામીના અંતરમાં ચૈતન્યનો ઉઘાડ થયો. પહેલ પાડેલો હીરો જેમ ચમકે તેમ જોગી સ્વામીની જન્મસિદ્ધ દિવ્યતા પ્રગટી ઉઠી. સંત દીક્ષાનો આ અલૌકિક અભિષેક હતો."

જોગી સ્વામી નવા નવા સાધુ થયા હતા. આ જન્મસિદ્ધ જોગીને ગુરુ તરીકે મળ્યા તે સંત પણ જન્મસિદ્ધ જોગી હતા અને સત્સંગમાં 'મહંત સ્વામી' ના હુલામણા નામે પ્રસિદ્ધ હતા. સ્વચ્છ કાયમાં કોઈ ડાઘ ન હોય તેવું મહંત સ્વામીનું નિર્મળ અને નિષ્કામ જીવન હતું. સ્વામીના આશિષથી હજારો હરિભક્તોનાં કાર્ય શ્રીહરિએ પૂર્ણ કરેલાં. દેખાવે સીધા સાદા અને સરળ પ્રકૃતિના આ સંતની સાધુતા આકાશે આંબે એવી હતી. રાત્રી દિવસ મૂર્તિમાં અખંડ રહેનારા આ સંત શ્રીહરિની કૃપાદૃષ્ટિથી વચનસિદ્ધ હતા.

એકવાર મહંત સ્વામીને ગઢપુરમાં જલઝીલણીનો સમૈયો કરવાનો સંકલ્પ થયો. જોગી સ્વામીને જોડમાં લઈ મહંત સ્વામી ગઢપુર પધાર્યા. ગઢપુરમાં એ વખતે પુરાણી

ત્રિકમચરણદાસજી નામે પવિત્ર સાધુ મહંત તરીકે હતા. બન્ને ભજનિક સાધુઓને આવેલા જોઈને પુરાણી સ્વામીએ ખૂબ જ આદર સત્કાર કર્યો.

સ્વામીએ ગોપીનાથજી મહારાજનાં દર્શન કર્યાં. દાદાનો દરબાર તથા અક્ષર ઓરડી, લક્ષ્મીવાડી વગેરે પ્રસાદીનાં વિવિધ સ્થળોનાં દર્શન કર્યાં. મહંત સ્વામીને નારાયણ ધરે સ્નાન કરવાની ઈચ્છા થઈ. ગઢપુરથી થોડે દૂર ઘેલાને કાંઠે માંડવધાર ગામ છે. ભગવાન શ્રીહરિ અહીં ખૂબ જ નાહ્યા છે. તે દિવસે ઘેલા નદી આજે છે તેવી સુકી નહોતી. લગભગ બારેમાસ તેમાં પાણી વહેતા રહેતા.

મહંત સ્વામીને નારાયણ ધરે સ્નાન કરવાનું મન થયું એટલે જોગી સ્વામીને જોડમાં લઈ નારાયણ ધરે પધાર્યા. વર્ષાઋતુનો સમય હતો. આકાશમાં વાદળાં છવાયાં હતાં. ક્યારેક ક્યારેક ઝરમર ઝરમર વરસાદ વરસી રહ્યો હતો. મોરલાઓએ કળાઓ પૂરી હતી. આવા સમયે વનવગડાને માર્ગે આ બન્ને અલમસ્ત જોગીઓ હાથમાં માળા લઈ હાલ્યા જતા હતા. બન્ને પવિત્ર સંતોના દર્શનથી આસપાસનું વાતાવરણ આનંદથી ઝૂમી રહ્યું હતું. ઘેલા ગંગામાં ખળખળ પાણી વહેતાં

હતાં. નારાયણ ધરો અભરે ભરાયેલો હતો. બન્ને પરમહંસોએ વસ્ત્રોની ઝોળી ધરાને કિનારે મૂકી સ્નાનની તૈયારી કરી. પાણી કેટલું ઊંડું છે? તેનો કોઈ અંદાજ નહોતો. જોગી સ્વામીએ મહંત સ્વામીને કહ્યું, 'સ્વામી! તમે કાંઠે બેસો. હું પાણીમાં ઉતરું અને પાણી તપાસી જોઉં કે પાણી કેટલું ઊંડું છે?' મહંત સ્વામી જાણે નવા શિષ્યની પરીક્ષા કરતા હોય તેમ બોલ્યા, 'નથી ઉતરવું, પાણી વધારે ઊંડું હોય તો?' જોગી સ્વામી કહે, 'સ્વામી! તમારી દયાથી મને ઊંડાં પાણીની બીક લાગતી નથી માટે ઉતરવા દ્યો.'

મહંત સ્વામી શિષ્યની નિર્ભયતા જોઈ હસ્યા. ભવસાગરના અગાધ નીરમાં કુશળતાથી તરી અને તારી જાણનારા આ બન્ને મહાપુરુષોને ઊંડા નીરની નડતર ક્યાં હતી! મહંત સ્વામીએ આંખોને ઈશારે નવા શિષ્યને ધરામાં ઉતરવાની રજા આપી. જોગી સ્વામી નારાયણ ધરામાં ઉતર્યા. એમના અંતરમાં તો સદ્ગુરુના સાન્નિધ્યમાં પ્રસાદીના ધરામાં સ્નાન કરવાનો અનેરો આનંદ હતો. જોગી સ્વામી ચારે બાજુ ધરામાં ફર્યા. છીછરા ઊંડાની તપાસ કરી. પાણી છાતી સમાણું હતું. તળિયે રેતી ચોખ્ખી હતી. કાદવ કસ્તરનું નામ નહોતું.

સ્વામીએ મહંત સ્વામીને કહ્યું, 'સ્વામી! પાણી ઊંડું નથી, તળિયે કાદવ પણ નથી. આપ પણ ધરામાં ઉતરો.' મહંત સ્વામી ધીરે રહી ધરામાં ઉતર્યા અને મહારાજને સંભારી સ્નાન કરવા લાગ્યા. જોગી સ્વામી ધીરે ધીરે ગુરુદેવના શરીર પર પાણી રેડવા લાગ્યા.

વાઘડાંને જોતાં ગાયને વહાલ ચડે તેમ મહંત સ્વામીને પણ જોગી સ્વામીને જોઈ મોજ ચડી અને ખોબા ભરી ભરીને જોગી સ્વામીને માથે જળ રેડી અભિષેક કરવા લાગ્યા. મહંત સ્વામી જોગી સ્વામી માથે પાણી રેડતા જાય અને બોલતા જાય, 'જ તારાં પાપ ગયાં, જ તારાં પાપ ગયાં.' મહંત સ્વામીના એક એક વેણે જોગી સ્વામીના અંતરમાં ચૈતન્યનો ઉઘાડ થયો. પહેલ પાડેલો હીરો જેમ ચમકે તેમ જોગી સ્વામીની જન્મસિદ્ધ દિવ્યતા પ્રગટી ઉઠી. સંત દીક્ષાનો આ અલૌકિક અભિષેક હતો. આકાશના દેવો, વનવગડાના વનદેવતાઓ અને સિદ્ધ પુરુષો આ અલૌકિક અભિષેકને નીરખી રહ્યા. મેઘરાજા પણ અભિષેકમાં સાથ આપતા હોય તેમ ઝરમર ઝરમર વરસવા લાગ્યા.

ટીપણું તણાઈ ગયું

"જીવો દુઃખી થાય તે મોટા સાધુ સહન ન કરી શકે. સ્વામી કહે, 'તારા ટીપણા બીપણા નાખ્ય તડકે. તારું ટીપણું શું કરવાનું જા બે દિવસમાં વરસાદ થશે'."

પૂજ્ય જોગી સ્વામી જેતપુરમાં હતા. જેતપુરના કોઠારી સ્વામી હરિકૃષ્ણદાસજીને જોગી સ્વામી ઉપર ખૂબ હેત, તેથી અવાર નવાર તેઓ જોગી સ્વામીને જેતપુર તેડી જાય. એકવાર જોગી સ્વામી જેતપુરમાં કોઠારી સ્વામી પાસે બેઠા હતા. એવામાં તોરીથી કેટલાક હરિભક્તો દર્શને આવ્યા. એમણે કોઠારી સ્વામીને પૂછ્યું, 'સ્વામી ઓણ સાલ વરસાદ ક્યારે થશે?' આમ વાત કરે છે ત્યાં એક સાધુ આવ્યા. સાધુ ભણેલા, પુરાણી થયેલા, જ્યોતિષ પણ સારું જાણે. કુસંગ અને કૃતુહલથી ખોટી સાધનાને રવાડે પણ ચઢેલા. મલિન-તામસ સાધનાથી એનો સ્વભાવ તીખો થઈ ગયેલો. કોઠારી કહે, 'પુરાણી તમારા ટીપણામાં જુઓને, વરસાદ ક્યારે થશે? સીઝન તો ભરાઈ ગઈ છે પણ જુ વરસાદના કોઈ વાવડ નથી.'

પેલા સાધુએ ટીપણું ઉઘાડ્યું. આંગળીઓના વેઢે ગણતરીઓ માંડી. પછી બાર માસે બાવો બોલે એમ બોલ્યા, 'સ્વામી ઓણ સાલ તો ઢેફાય નહીં પલળે, ઓણ વરસાદનો જોગ નથી. માણસો પાણી વિના હેરાન હેરાન થશે.' એ વખતે પાસે બેઠેલા જોગી સ્વામીથી ના રહેવાયું. જીવો દુઃખી થાય તે મોટા સાધુ સહન ન કરી શકે. સ્વામી કહે, 'તારા ટીપણા

બીપણા નાખ્ય તડકે. તારું ટીપણું શું કરવાનું જા! બે દિવસમાં વરસાદ થશે.'

પેલા સાધુને તો માનભંગ થયું એટલે મોઢું બગાડી ટીપણું સંકેલીને મેડે ચઢી ગયો. કોઠારી સ્વામી કહે, જોગી, તમે તો ભારે કરી. આ કોઈથી વતાવાય એવો નથી. આજે તો તમે નાગને કરંડીએ પૂર્યો. બીજાએ કંઈક કહ્યું હોત તો જોવા જેવી થાત. આખા મંદિરને માથે લેત. ત્રણ દી તાવ આવી જાત પણ આ તો તમારો પ્રભાવ તે કંઈ બોલી ન શક્યો. જોગી સ્વામી કહે, 'પણ કોઠારી! વરસાદ વરસાવવો કંઈ એના ટીપણામાં છે? એ તો મહારાજના હાથમાં છે! માળો સાધુ છે તોય મહારાજનો ભરોસો નથી અને ટીપણાને ભરોસે કામ કરે છે. આ વાતને બરાબર બે દિવસ થયા અને જેતપુરથી ઉપરવાસમાં ભારે વરસાદ થયો. શ્રીહરિએ પોતાના લાડીલા સંતનું વચન સત્ય કર્યું. ચારે બાજુ શ્રીકાર વરસાદ થયો.

પેલો સાધુ દૈવી હશે તેથી સ્વામીનો અલૌકિક પ્રભાવ જોઈ એણે માની લીધું. સ્વામીને પગે પડ્યો અને સ્વામીના વચને ઈતર સાધના અને ટીપણાનો સંગ તજી દીધો. આ પ્રસંગને યાદ કરી જોગી સ્વામી કહેતા, 'શાસ્ત્રી! જુઓ તો ખરા મહારાજની કેવી દયા! વરસાદ એવો થયો કે ભાદરમાં બે કાંઠે પૂર આવ્યું! પેલાનું ટીપણું તો ક્યાંય તણાઈ ગયું! આ મહારાજની દયા પાસે ટીપણા બીપણા શું કરે અને એને કાળભૈરવ પણ શું કરે?' આટલી વાત કરી સ્વામીએ એક બીજી મર્મ અને વિવેક ભરેલી વાત કરી, 'શાસ્ત્રી! મહારાજની મરજી હોય તો વરસાદ થાય, ન હોય તો ન પણ થાય પણ આપણા સાધુના મોઢામાંથી જીવો દુઃખી થાય એવા કવેણ કેમ નીકળે?' ■■■

કાળુને કંઠી બાંધી

ગુરુદેવ શાસ્ત્રીજી મહારાજ, જોગી સ્વામી અને કેટલાક સંતો ઉના પાસેના ફાટસર ગામે થોડા દિવસ રોકાયા. પવિત્ર સંતોના આગમનથી ગામમાં ભજન, સત્સંગ, કથાવાર્તાની એલી મંડાણી. રોજ સાંજે સંધ્યા આરતી બાદ મંદિર ભાવિકોથી ચીકાર ભરાઈ જાય. દિવસે પણ ભાવિક ભક્તજનો સંતો પાસે બેસી સમાગમ કરે. એક દિવસ એક નાનો છોકરો ગામના છોકરા સાથે મંદિરે આવી ચઢ્યો. છોકરનું નામ કાળુ. જ્ઞાતિએ ભરવાડ.

શાસ્ત્રીજી મહારાજે બાળકોને થોડી વાતો કરી અને નામઠામની પૂછપરછ કરી. ઝવેરી જેમ હીરાને પારખે એમ વાતચીતમાં સ્વામીએ કિશોરવયના કાળુની મુમુક્ષુતા માપી લીધી. સ્વામીએ ચારે તરફ મર્મ ભરેલી દૃષ્ટિ કરી તો થોડે દૂર જોગી સ્વામી માળા કરતા હતા. સ્વામી કહે, ‘જોગી! આ કાળુને કંઠી બાંધો એ સારો ભગત થાય એવો મુમુક્ષુ જીવ છે.’

પછી સ્વામી કાળુને કહે, ‘જા કાળુ જોગી પાસે જા.’ એટલે કાળુ જોગી સ્વામી પાસે ગયો. જોગી સ્વામીએ એના સામે પોતાની દૃષ્ટિ સ્થિર કરી અને કહ્યું, ‘આ કાળુને તો મારે કંઠી બાંધીને પૂજા પણ દેવી છે. આમ કહી જોગી સ્વામીએ કાળુને કંઠી

બાંધી.’ પંચવર્તમાન પાળવાનું નિયમ આપ્યું. ત્યાં નાના સંત પૂજાની પેટી લઈને આવ્યા. સ્વામીએ કાળુને સવારે નાહી ધોઈને પૂજા કરવાની રીત સમજાવી અને પૂજા આપી. કાળુએ હરખથી પૂજા લીધી.

નાની ઉંમરનો કાળુ પૂર્વનો મુમુક્ષુ જીવ એને સ્વામીના દર્શનથી જ ચિત્ત એમાં ચોંટી ગયેલું. સ્વામીની વાતો એના અંતરમાં આરપાર ઉતરી ગઈ. આવા પવિત્ર સંતના દર્શનથી કાળુના મનમાં અહો અહો થતું હતું. સ્વામીના હાથે પૂજા મળતાં કાળુને જાણે સાક્ષાત ભગવાન મળ્યા હોય એવો અંતરમાં આનંદ થયો. કિશોરવયનો કાળુ સ્વામીના કહ્યા પ્રમાણે રોજ સવારે નાહી ધોઈને હોંશે હોંશે પૂજા કરવા લાગ્યો.

સ્વામીએ કાળુને આરતી અને કીર્તનના કેટલાક પદોના રાગઢાળ શીખવ્યા. અભણ અને કીર્તનનાં કેટલાંક પદોના રાગઢાળ શીખવ્યા. અભણ કાળુ પૂર્ણ શ્રદ્ધા સાથે આ બધું યાદ રાખી શીખવા માંડ્યો. પછી તો કાળુ રોજ રાત્રે મંદિરે

પ્રાર્થના કરતા કરતા કાળુનું હૃદય ભરાઈ આવ્યું. એને મનમાં એમ થયું કે હું મારા મિત્રને પત્રનો જવાબ નહીં લખી શખું? આમ વિચારતાં વિચારતાં અંતરમાં કંઈક સ્ફૂરણ થઈ એટલે કાળુ હાથમાં કાગળ પેન્સિલ લઈને લખવા માંડ્યો...

આવે. આરતી, સ્તુતિ, ધૂન ભજન કરે. રાત્રે હરિભક્તો અને સંતો નિયમ ચેષ્ટા બોલે. તે જોઈને કાળુને પણ નિયમ ચેષ્ટા બોલવાનું મન થાય પણ આવડે નહીં એટલે ક્ષોભ થયા કરે.

એકવાર જોગી સ્વામી રાત્રે માળા ફેરવતા હતા. ત્યારે કાળુએ વાત કરી, ‘સ્વામી! મને નિયમ બોલતા શીખવોને...’ સ્વામીની આજ્ઞા પ્રમાણે કાળુ રાત્રે સ્વામી પાસે આવે. સભા પૂર્ણ થયા બાદ કાળુ સ્વામી પાસે બેસે. સ્વામી કાળુને પદ શીખવે. પોતે એક કડી બોલે અને કાળુ ઝીલે. આમ કાળુએ થોડા દિવસમાં નિયમચેષ્ટાનાં પદો યાદ રાખી લીધાં.

ભરવાડ જ્ઞાતિમાં ભણતર ઓછું એથી કિશોરવયના કાળુ ભગતને નિશાળે ભણવાનો યોગ નહિ મળેલો એટલે લખતાં વાંચતાં ક્યાંથી આવડે? છતાં જોગી સ્વામીના કહેવાથી સંતો કાળુને કીર્તનો શીખવતા.

એવામાં કંઈક કામ પ્રસંગે તરવડા ગામના રામજીભાઈ હુંમર (પેઈન્ટર) ફાટસર આવેલા. તેમને ખબર પડી કે સ્વામી મંદિરે છે, એટલે દર્શને મંદિરે આવ્યા. સ્વામી કહે, એલા રામજી! તું આ કાળુને લખતાં વાંચતાં શીખવી દે.

સ્વામીના કહેવાથી રામજીભાઈ કાળુને કક્કા-બારાક્કરી શીખવવા લાગ્યા. કાળુને પણ રામજીભાઈ સાથે સ્નેહબંધાયો ને હોંશે હોંશે શીખવા લાગ્યો.

રામજીભાઈ તો થોડા દિવસ બાદ તરવડા પાછા જતા રહ્યા. તરવડાથી તેમણે કાળુને પત્ર લખ્યો. પત્ર મળતાં કાળુને ભારે આનંદ થયો પણ કાગળ વાંચવામાં મુશ્કેલ પડી. કોઈની પાસે પત્ર વંચાવ્યો ત્યારે જાણ થઈ કે આ પત્ર રામજીભાઈ હુંમરનો છે. એમણે સ્નેહથી ભણવાની ભલામણ કરી છે.

કાળુએ કાગળ લખ્યો...

કાળુને મનમાં થયું મારે પણ રામજીભાઈને જવાબ લખવો જોઈએ પણ મને તો હજુ બહુ લખતા આવડતું નથી. આ વિચારમાં ને વિચારમાં કાળુ ઢોર ચરાવવા જંગલમાં

ગયો. એના મનમાં પત્ર લખવાના વિચારો ધૂમરાયા કરે. આખરે કાળુ જંગલમાં એક ઝાડ નીચે બેસી ભગવાન શ્રીહરિ અને જોગી સ્વામીને યાદ કરી ભગવાનને પ્રાર્થના કરવા લાગ્યો. પ્રાર્થના કરતા કરતા કાળુનું હૃદય ભરાઈ આવ્યું. એને મનમાં એમ થયું કે હું મારા મિત્રને પત્રનો જવાબ નહીં લખી શખું. આમ વિચારતાં વિચારતાં અંતરમાં કંઈક સ્ફૂરણ થઈ એટલે કાળુ હાથમાં કાગળ પેન્સિલ લઈને લખવા માંડ્યો અને ભક્તચિંતામણિના ઢાળમાં કંઈક આવો પત્ર લખ્યો...

પૂર્વછાયો-

કાગળ લખવા હરિકૃષ્ણજી, કરું ઈચ્છા મનમાં જરૂર, પત્ર લખવો પ્રેમથી, સ્વામી સહજાનંદ હજુર, કૃપા હોય હરિકૃષ્ણની, તો પ્રેમનો પત્ર લખાય, મરજી ન હોય નાથની, તો તરણું નવ તોડાય, સદ્ગુરુ સ્વામી તણું, જનમ ભોમનું ગામ, ધર્મબંધુ ત્યાં રહે, રામજીભાઈ છે નામ.

ચોપાઈ -

ધર્મબંધુ સુણો રામજી ભાય રે, મારે હૈડે હરખ ન માય રે, પ્રગટ પત્ર તમારો મળ્યો રે, વાંચી આનંદનો ઓઘ વળ્યો રે, પત્ર વાંચી રાજી થયા અમે રે, બહુ વિવેકે લખ્યો છે તમે રે, ઘણા સ્નેહથી સૌને સંભારી રે, તમે વિગત લખી છે સારી રે, એવા બંધુ કેમ ભુલાય રે, કેમ રામજીભાઈ વિસરાય રે, નાના મોટા સહુને સંભારી રે, બહુ વિગત લખી છે સારી રે.

આમ, કાળુએ મિત્રને પ્રેમથી પત્ર લખ્યો. આ સમયે એની ઉંમર માત્ર અગિયાર વર્ષની. સંતોના મુખે પોતે ભક્તચિંતામણિના પ્રકરણ કંઠે કરેલ. તે ઢાળમાં ને પદમાં પત્ર લખ્યો. જેને ગદ્યમાં પણ લખતાં ન આવડે એ વ્યક્તિ આમ પદ્યમાં પત્ર લખે એ તો શ્રીહરિ તથા સંતના આશીર્વાદનું જ ફળ ગણાય. ■■■

આ છોકરો તો શેઠિયો થાશે

ભા કુંભાજીનું દેરડી ગામ

એટલે ભગવાન સ્વામિનારાયણનું પ્રસાદીનું ગામ. ગામના એક આગેવાન હરિભગત. નામ પાંચાબાપા. પાંચાબાપાને ગુરુદેવ શાસ્ત્રીજી મહારાજ ઉપર ખૂબ જ પૂજ્યભાવ. પાંચાબાપાના દીકરા દેવશીભાઈ અને દેવશીભાઈના દીકરા મધુસૂદન. નાની ઉંમરના મધુસૂદનને સહુ કોઈ મધુ કહીને બોલાવે. એક વખત ગુરુદેવ શાસ્ત્રીજી મહારાજ ઉજળા ગામે સમાહ કરવા પધાર્યા હતા. દેરડીથી પાંચાબાપા સ્વામીના મુખેથી સમાહ શ્રવણ માટે આવ્યા અને સાથે મધુસૂદનને લેતા આવ્યા. પાંચાબાપાએ સ્વામીને કહ્યું, 'સ્વામી! આ મારા મધુને આપણા ગુરુકુલમાં ભણવા મૂકવો છે!' આ સમયે હજુ ગુરુકુલની શરૂઆત જ હતી. સાંઈઠથી સીત્તેર વિદ્યાર્થીઓ હતા. ગુરુદેવે પાંચાબાપાના કહેવાથી મધુને ગુરુકુલમાં પ્રવેશ આપ્યો.

મધુની ઉંમર નાની. ઘરેથી દૂર જવાનું ક્યારેય થયું ન હોય એટલે એને ગુરુકુલમાં ફાવે નહીં. મધુને ઘર સાંભર્યા કરે અને રડવા કરે. હજારો હજાર માતાઓના પ્રેમને ભુલાવે એવા, પ્રેમના દરિયા જેવા પુરાણી સ્વામી પ્રેમપ્રકાશદાસજી મધુને પ્રેમથી બાંસે બોલાવે, વાતો કરે, સાચવે, ક્યારેક પત્રો લખાવે, ક્યારેક વચનામૃત વંચાવે. આમ ધીરે ધીરે સ્વામીએ મધુને ઘર ભૂલાવી દીધું.

હવે મધુને ગુરુકુલમાં બરાબર ગોઠી ગયું. પાંચાબાપા ગુરુકુલ આવેલા. ભોજન પ્રસાદ લઈને ભોજનશાળાની બહાર ઉભા હતા. એવામાં યોગાનુયોગ જોગી સ્વામી પણ ત્યાં પધાર્યા હતા અને બાપા પાસે ઉભા હતા. વિદ્યાર્થીઓ પણ ભોજન કરી ભંડારથી બહાર આવી રહ્યા હતા. મધુ પણ ભોજન કરી બહાર આવ્યો ત્યાં બાપાને

જોયા એટલે દોડતો બાપા પાસે આવ્યો અને ગુરુકુલના સંસ્કાર પ્રમાણે બાપાને પગે લાગી જય સ્વામિનારાયણ કર્યા. સ્વામીને પણ વંદન કર્યા. પાંચાબાપાને

સ્વામીએ કહ્યું, 'સ્વામી! આ છોકરાને આશીર્વાદ આપો કે સારું ભણે અને સારી નોકરી કરે.'

સ્વામી થોડીવાર મધુ સામે જોઈ રહ્યા અને બોલ્યા, 'બાપા! નોકરીથી શું દી વળે? આ છોકરો તો ભણીગણીને મોટો શેઠિયો થશે શેઠિયો!' જોગી સ્વામી જેવા સત્પુરુષના આશીર્વાદ એક જીવ ઉપર વરસી ગયા અને એ શબ્દો અક્ષરશઃ સાચા પડ્યા. દેરડી ખાતે મધુસૂદન ઓઈલ મીલની સ્થાપના થઈ. સ્વામી જેવા મોટા સત્પુરુષની કૃપાથી ધંધાનો વિસ્તાર ઉત્તરોત્તર વધતો ગયો. દેરડીથી ગોંડલ, રાજકોટ, સૂરત સુધી ધંધો ફેલાયો.

સંતોના આશીર્વાદથી બધા ભાઈઓમાં સંપ સારો. પરિણામે ધંધો ખૂબ જ સફળ રહ્યો અને આખરે મહાપુરુષનાં વચને મધુભાઈ શેઠિયા થઈને જ રહ્યા. અનેકવિધ સેવાભાવી સંસ્થાઓ સાથે તેઓ જોડાયા. આજે પણ પોતાના જીવનની ધન્યતા વ્યક્ત કરતા મધુભાઈના અંતરમાંથી જે ઉદ્ગારો નીકળે છે તે કંઈક આવા છે -

જોગી સ્વામી વચનસિદ્ધ મહાપુરુષ છે તેનો જીવતો જાગતો દાખલો હું છું. મારે તો નોકરી કરવી હતી પણ સ્વામીના વચને શેઠિયો થયો. ગુરુકુલના સંસ્કારોએ મારા જીવનને શણગાર્યું. આજે હું અને મારો પરિવાર જે કંઈ છીએ તે ગુરુકુલ, ગુરુદેવ શાસ્ત્રીજી મહારાજ, પુરાણી સ્વામી પ્રેમપ્રકાશદાસજી સ્વામી અને જોગીસ્વામીના આશીર્વાદનું જ ફળ છે. ■■■

"જોગી સ્વામી વચનસિદ્ધ મહાપુરુષ છે તેનો જીવતો જાગતો દાખલો હું છું. મારે તો નોકરી કરવી હતી પણ સ્વામીના વચને શેઠિયો થયો. ગુરુકુલના સંસ્કારોએ મારા જીવનને શણગાર્યું."

ઠેકડો માર્ય તરતાં આવડી જશે

રાજકોટ ગુરુકુલના વિદ્યાલયની દક્ષિણાદિ કોરે પાછળના ભાગે પહેલાં સુંદર બગીચો હતો. આ બગીચાની માવજત સ્વયં જોગી સ્વામી કરતા. બગીચામાં ગુલાબ, ડોલર અને મોગરાનાં પુષ્પો મહેકતાં રહેતાં! એમાંય બદ્રીનારાયણના ગુલાબ તો સૂરજમુખીનાં ફૂલ જેવાં મોટા મોટા થતાં અને સુગંધથી છલકાતાં રહેતાં! આજે પણ એ ફૂલોની સુગંધની સ્મૃતિઓ માનસપટલ ઉપર છવાયેલી છે.

આ બગીચામાં મધુરકંઠે કીર્તનોની કડીઓ બોલતા, ડોલરની કળીઓ વીણતા, ગુલાબનું કટીંગ કરતા, ખામણા ગોડતા અને ખાતર પૂરતા સ્વામીને અમે નજરે જોયા છે તે કદી વિસરાય તેમ નથી. સ્વામીના આ બગીચાએ માત્ર ફૂલો

તો આ રીતે હાથ પગ હલાવ્યા સિવાય કલાકો સુધી સ્વામીને તરતા જોવા એ જાદુના ખેલ જોવા જેવી આશ્ચર્યજનક ઘટના હતી.

એક દિવસ સ્વામી આ રીતે કૂવામાં તરી રહ્યા હતા. કેટલાક વિદ્યાર્થીઓ કૂવાને કાંઠે ઉભા રહીને આશ્ચર્ય નજરે નિહાળી રહ્યા હતા. એમાં એક વિદ્યાર્થીનું નામ લાલજી હતું. લાલજીનો ભીનો વાન, નાની ઉંમર, બગીચામાં હોંશથી સેવા કરે. સ્વામી ઉપર લાલજીને ખૂબ જ સ્નેહ અને વિશ્વાસ. સ્વામીની પણ લાલજી ઉપર અમીદશિ.

સ્વામીએ અચાનક કૂવામાંથી કહ્યું, ‘એલા લાલજી! તું કૂવામાં ઠેકડો માર!’ લાલજી કહે, ‘સ્વામી! મને તરતા નથી

જ નથી આપ્યા, બગીચામાં સેવા કરનારા વિદ્યાર્થીઓમાંથી ઘણા સારા સાધુઓ પણ આજ બગીચાના ફૂલની જેમ ખીલ્યા છે.

આ બગીચાની પાસે એક કૂવો હતો. કૂવો અંદાજે સાઈઠ સીત્તેર ફૂટ ઊંડો હતો. કૂવો પાણીથી અભરે ભરાયેલો રહેતો. આજની જેમ એ અરસામાં પાણીની અછત નહોતી. આજી ડેમમાં પાણી હોય ત્યાં સુધી ગુરુકુલના કૂવામાં પાણી ન ખૂટે. વિદ્યાર્થીઓ અને સંતો કૂવામાં ધુબકા મારી સ્નાન કરે.

સ્વામી પણ આ કૂવામાં સ્નાન કરતા. કૂવાના પાણીમાં પન્નાસન વાળી હાથપગ હલાવ્યા સિવાય કલાકો સુધી તરતા રહેતા. અમારા જેવા નાના નાના વિદ્યાર્થીઓને

આવડતું. હું ડૂબી જાઉં તો?’

સ્વામી કહે, ‘ઠેકડો માર્ય તને તરતા આવડી જશે, નહિ ડૂબે!’ લાલજીને તો સ્વામી બોલ્યા એટલે જાણે ભગવાન બોલ્યા. બીજો કોઈ હોય તો આટલા ઊંડા પાણીથી ભરેલા કૂવામાં ઠેકડો મારતા ગભરાય પણ લાલજીને તો સ્વામીમાં અખૂટ વિશ્વાસ. એણે તો સ્વામીના વચને હિંમત કરી તરતા આવડે નહિં છતાં કૂવામાં છલાંગ મારી. મનમાં અચળ ભરોસો. સ્વામી મને ડૂબવા નહીં દે.

જંગલોમાં યલોબીલ નામે એક પંખી થાય છે. આમ તો એ પંખી આપણી કોયલ જેટલું લાંબું હોય. રંગ જરા ભૂખરો

"એણે સ્વામીના વચને જેવો કૂવામાં ધૂબકો માર્યો એવો જ ધૂબકો સાધુ થવા માટે ત્યાગાશ્રમમાં માર્યો. લાલજીને ન માત્ર કૂવામાં તરતા અવડયું અને ભવસાગર પાર કરતાં પણ આવડી ગયું."

પીળો સફેદ પડતો હોય. ચાંચ મોટી લાંબી વાંકી છરી જેવી હોય. ઝાડના થડમાં બખોલ કરીને આ પંખી પોતાનાં બચ્ચાને ગજબ રીતે ઉછેરે. પોતાના બચ્ચાને સેવવા માદા પંખી પોતાના બધા પીછાં ખેરીને ઝાડની નાની બખોલમાં દિવસો સુધી રહે! નર પંખી બખોલના દરને માટીથી છાંદી દે! અંદર માદા ઈંડા મૂકે, નર ચણ લાવે, દર પાસે આવે એવું મીઠું મીઠું ગાય અને દરના નાનાં છિદ્રમાં ચાંચ પરોવી માદાને ચણ આપે. ઈંડું સેવાય, પાંખો ફૂટે, બચ્ચું ઉડવા જેવું થાય એટલે

વાત આટલેથી અટકી નહીં. એણે સ્વામીના વચને જેવો કૂવામાં ધૂબકો માર્યો એવો જ ધૂબકો સાધુ થવા માટે ત્યાગાશ્રમમાં માર્યો. લાલજીને ન માત્ર કૂવામાં તરતા અવડયું એને ભવસાગર પાર કરતાં પણ આવડી ગયું. ગુરુદેવ શાસ્ત્રીજી મહારાજ, પુરાણી સ્વામી અને જોગીસ્વામીમાં અપાર હેતને લીધે લાલજી સાધુ થયા. નામ પડ્યું, બાલકૃષ્ણદાસજી, જેઓ મેમનગર ગુરુકુલ અને છારોડી ગુરુકુલ બન્ને સંભાળે છે.

ગુરુદેવ શાસ્ત્રીજી મહારાજ, બાલસ્વામી ઉપર ખૂબજ રાજી રહેતા. પાછલી ઉંમરમાં સ્વામી વધારે ને વધારે અમદાવાદ રહેતા. બાલ સ્વામીએ પણ આજીવન અતિ હેત અને કૃશળતાપૂર્વક સેવા કરી ગુરુદેવને રાજી કર્યા છે.

ગુરુદેવ શાસ્ત્રીજી મહારાજ ધામમાં જવાના થયા ત્યારે બાલસ્વામીને બોલાવી કહ્યું હતું કે 'બાલકૃષ્ણ! હું તારા ઉપર ખૂબ જ રાજી છું.' આમ કહીને ગુરુદેવે બાલસ્વામીને પોતાની

માદા પંખી એ બચ્ચાને લઈને બહાર આવે, ધીમે ધીમે ઝાડની ઊંચી ડાળીએ ચઢાવે, પછી પાછળથી ધક્કો મારે! બચ્ચું ઉપરથી પડે પણ પડતાં પડતાં તો પાંખો ફૂટી જાય અને બચ્ચું ઉડવા લાગે!

લાલજી માટે કંઈક આવું જ બન્યું. એણે સ્વામીના વચને પાણીમાં ઝંપલાવી દીધું. ગજબનાક રીતે લાલજીના હાથપગ હલવા લાગ્યા અને લાલજીને તરતાં આવડી ગયું! પાણીમાં ઝંપલાવેલા લાલજીને સહારો દેવા સ્વામીએ હાથથી સ્પર્શ પણ કર્યો નહોતો. માત્ર અમૃત ભરેલી નજરના સહારે સ્વામીએ લાલજીને તરતો કરી દીધો હતો.

પ્રસન્નતાના પ્રતીક રૂપે શ્રીહરિના પ્રસાદીના ચરણારવિંદની જોડય આપી હતી!

છારોડી ગુરુકુલનો મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા ઉત્સવ પૂરો થયા પછી પૂ. જોગીસ્વામીએ એક દિવસ પૂજા કરતા કરતા જ બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામીને બોલાવીને પોતાની નિત્યપૂજાનાં ચરણારવિંદ રાજીપા સ્વરૂપે બાલસ્વામીને આપ્યા અને આ રીતે ગુરુદેવ શાસ્ત્રીજી મહારાજે બાલસ્વામી ઉપર વરસાવેલા કૃપા પ્રવાહને જોગી સ્વામીએ પણ ચાલુ રાખ્યો.

હૃદયરોગ મટ્યો

મુંબઈના નવીનભાઈ દવે ગુરુકુલ પરિવારના અગ્રણી અને સ્વામીના અનન્ય સેવક. એમને શરીરે સારું ન રહે. શરીરમાં કોલસ્ટ્રોલ અતિ માત્રામાં વધી ગયેલું. થાઈરોઈડની તકલીફ પણ એટલી જ. બે ત્રણ વખત અમેરિકા નિદાન કરાવ્યું. હૃદયરોગનો હુમલો પણ આવી ગયેલો. પણ જોગી સ્વામીના આશીર્વાદથી શ્રીહરિએ તેમને ઉગારી લીધેલા અને નવી જિંદગી મળેલી.

હૃદયની નાડીઓ બ્લોક થયેલ હોવાથી ડોક્ટરોની સલાહ હતી કે અમેરિકામાં હ્યુસ્ટન ખાતે હૃદયની સુપ્રસિદ્ધ હોસ્પિટલમાં ઓપરેશન કરાવવું. નવીનભાઈએ સંમતિ આપી એટલે બધા રીપોર્ટ હ્યુસ્ટન મોકલાયા. ઓપરેશન માટે હોસ્પિટલની એપોઈન્ટમેન્ટ લેવાણી. નવીનભાઈએ અમેરિકા જવાની તૈયારી કરી.

અમેરિકા જતાં પહેલાં નવીનભાઈ સ્વામીના આશીર્વાદ લેવા રાજકોટ આવ્યા. સ્વામી સાધુ આશ્રમના ઓટા ઉપર માળા કરતા હતા. નવીનભાઈ દર્શન કરી સ્વામી પાસે બેઠા. સ્વામીએ હેતથી પ્રસાદીની સાકર આપી. સંતોએ સ્વામીને વાત કરી, સ્વામી! ભાઈના હૃદયમાં તકલીફ છે. ઓપરેશન માટે અમેરિકા જવું પડે તેમ છે. સાંભળીને સ્વામી થોડીવાર માળા કરતા રહ્યા અને પછી બોલ્યા, ‘નવીનભાઈ! મહારાજ તમારા ઉપર રાજી છે. જીવ તમારે ઓપરેશનની જરૂર નહીં પડે. મહારાજ તમારું દરદ મટાડી દેશે.’

સ્વામીના આશીર્વાદ લઈ નવીનભાઈ અમેરિકા આવ્યા અને આ જ સમયે અબજબાપાના પરમ કૃપાપાત્ર મુક્તરાજ નારણમામા પણ અમેરિકામાં હાજર હતા.

બન્ને મહાપુરુષોના આશીર્વાદ એક થયા અને નવીનભાઈના જીવનમાં અણધારી અલૌકિક વાત બની! નવા ટેસ્ટનું પરિણામ જોઈ ડોક્ટરો આશ્ચર્યચકિત થઈ ગયા. સત્સંગ અને સંસ્થાની સેવા કરાવવા શ્રીહરિએ નવીનભાઈને ફરીથી નવીન જીવન આપ્યું.

નવીનભાઈએ હ્યુસ્ટન જતાં પહેલાં નારણમામાને પણ ફોન કર્યો કે આ રીતની તકલીફ છે અને દવાખાને જાઉં છું. નારણમામાએ પણ કહ્યું હતું કે ચિંતા ના કરશો. ઓપરેશનની જરૂર નહીં પડે. શ્રીહરિ તમારી રક્ષા કરશે.

યોગાનુયોગ અમારે પણ આ સમયે અમેરિકાનો સત્સંગ પ્રવાસ ચાલુ હતો. નવીનભાઈએ ફોનમાં પોતાની પરિસ્થિતિ અને બન્ને મહાપુરુષોના આશિષની વાત અમને કરી. બન્ને મહાપુરુષોના આશીર્વાદ એક થયા અને નવીનભાઈના જીવનમાં અણધારી અલૌકિક વાત બની! નવીનભાઈ હ્યુસ્ટન હોસ્પિટલમાં દાખલ થયા. ઓપરેશન પહેલાં ફરીથી બધા ટેસ્ટ લેવાયા. પરંતુ નવા ટેસ્ટનું પરિણામ જોઈ ડોક્ટરો આશ્ચર્યચકિત થઈ ગયા. કારણ કે અગાઉના રિપોર્ટમાં હૃદયની જે નાડીઓ બ્લોક જણાતી હતી તે બધી જ ખુલ્લી હતી, માત્ર એક નાડીમાં થોડી તકલીફ જણાતી હતી.

ડોક્ટરો દિગ્મૂઢ બનીને બોલ્યા, ‘આ કેમ બન્યું એ જ અમને સમજાતું નથી. નક્કી તમારા ઉપર પ્રભુની કૃપા ઉતરી છે કાં તો કોઈ મહાપુરુષના આશીર્વાદ ઉતર્યા છે. નહીંતર આમ ન થાય. તમારે હવે ઓપરેશનની જરૂર નથી.’ સત્સંગ અને સંસ્થાની સેવા કરાવવા શ્રીહરિએ નવીનભાઈને ફરીથી નવીન જીવન આપ્યું.

એવા જો મળ્યા રે, અમને જોગિયા, હરે જોને ભવો ભવના રોગ,
ગુટિકા ગજબ હરિ નામની, નખશિખ કરે રે નિરોગ.

મૈંને મેરા કુલ સંભાર્યા

મહંત સ્વામીના અક્ષરવાસ બાદ જોગી સ્વામી એક વર્ષ સુધી ગવૈયા સ્વામી સાથે ગામડાંઓમાં ફર્યા. ગવૈયા સ્વામીને ત્યારે કોઈ જોડ્ય હતી નહીં એથી એમનો આગ્રહ હતો કે 'જોગી સ્વામી મારી જોડ્યમાં રહે.' સ્વામી જોડ્યમાં ફર્યા પણ એમના મનમાં હવે ગુરુદેવ મહંત સ્વામીએ કહેલા શબ્દો સતત ગૂંજતા હતા. મારા ધામમાં ગયા પછી તું કુળમાં રહેજે, કુળમાં રહેજે.

સ્વામીને હવે ગુરુકુલની તપોભૂમિ સાદ કરતી હતી. ગુરુદેવના વચને સ્વામીનું મન હવે રાજકોટ ગુરુકુલમાં રહેવા આતુર હતું. ગવૈયા સ્વામીની જોડ્યમાં રહ્યા સિવાય પણ છૂટકો નહોતો. એવામાં ગવૈયા સ્વામીએ એક નાના ભગતને દીક્ષા અપાવી સાધુ કર્યા એટલે એમની જોડ્યનો પ્રશ્ન હલ થયો.

જોગી સ્વામીએ ગવૈયા સ્વામીને ધીરે રહીને કહ્યું, 'હવે તમારે જોડ્ય થઈ ગઈ છે તો મને રાજી ખુશીથી રજા આપો તો હું ગુરુકુલમાં રહીને ભજન કરું.' ગવૈયા સ્વામી જોગી સ્વામીની રુચિ અને સ્વભાવ બરાબર જાણતા હતા. એમણે કહ્યું, સ્વામી કોઈ વાંધો નહીં. તમે જેમ રાજી થાવ તેમ કરો. ગુરુકુલ પણ આપણું જ છે. માટે આપ જરૂર ગુરુકુલમાં રહો. હું મારી રીતે ગામડાં ફરીશ. ગુરુબંધુની અનુમતિ સાથે જોગી સ્વામી રાજકોટ પધાર્યા અને ગુરુકુલના પાવન ઘરમાં જોગની અખંડ ધૂણી ધખાવી. નિષ્કુળાનંદ સ્વામી લખે છે...

મૈંને મેરા કુલ સંભાર્યા, મત કરના કોઉ ઝઘડા,
મૈં હું આદિ અનાદિ, આ તો સર્વે ઉપાધિ.

વચનામૃતના ભોમિયા

જોગી સ્વામી પૂજા કરતા ત્યારે સતત વચનામૃત વંચાતું. સ્વામીની પૂજા વહેલી સવારે શરૂ થાય અને દસ વાગ્યે પૂરી થાય. ત્યાં સુધી સંતો ભક્તો વારાફરતી વચનામૃત વાંચવાનું ચાલુ રાખે. પૂ. લક્ષ્મીનારાયણદાસ સ્વામી કે મહેન્દ્રભાઈ શેલત સદ્વિદ્યામાં કોઈ લેખ લખતા હોય ત્યારે વચનામૃત વિશે કાંઈ પૂછવું હોય તો સ્વામી પાસે આવે અને કહે, સ્વામી! આ વાત કયા વચનામૃતમાં આવે છે? સ્વામી તુરત જ વચનામૃતનો ક્રમ કહે.

આમ સ્વામીને સો અંક સુધી ગણતા નહોતું આવડતું અને રૂપિયાની નોટને પણ નહોતા ઓળખતા. ઝાઝું અક્ષરજ્ઞાન પણ પ્રાપ્ત કરેલું નહોતું છતાં બ્રહ્મવિદ્યા ભણેલા હતા અને વચનામૃત કે શિક્ષાપત્રીની કાંઈ વાત આવે તો તુરત જ જવાબ આપી દેતા. કોઈ વચનામૃત વાંચતા હોય ને ભૂલ પડે તો સ્વામી તરત જ તેમને રોકે, ટોકે અને કહે ફરીવાર વાંચો. આમ વચનામૃત તો સ્વામીના જીવનમાં ઓતપ્રોત વણાઈ ગયું હતું. ■■■

"સ્વામીને સો અંક સુધી ગણતા નહોતું આવડતું અને રૂપિયાની નોટને પણ નહોતા ઓળખતા. ઝાઝું અક્ષરજ્ઞાન પણ પ્રાપ્ત કરેલું નહોતું છતાં બ્રહ્મવિદ્યા ભણેલા હતા અને વચનામૃત કે શિક્ષાપત્રીની કાંઈ વાત આવે તો તુરત જ જવાબ આપી દેતા !!!"

નામ હરિકૃષ્ણ રાખજે

‘છગન! રાશિ બાશી જવા દે. આ છોકરો તો હરિકૃષ્ણ મહારાજનો આપેલો છે માટે હરિકૃષ્ણ નામ રાખજે. હવે જા, બીજા સંકલ્પ ન કરતો.’

ડીના પાસે અંબાડા ગામ. ગામમાં મોટા ભાગે કડિયા કુંભારની વસ્તી. આ ગામમાં સત્સંગ બિલકુલ નહીં. દિરયાકાંઠાનું ગામ એટલે દારૂ, માંસના ચલણ પણ જબરા. પુરાણી સ્વામી શ્રી પ્રેમપ્રકાશદાસજીના પુનિત પગલાં આ ગામમાં થયા ને સત્સંગના બીજ પાંગર્યા. લોકો દારૂ, માંસ છોડી શ્રીહરિના આશ્રિત થયા. આ ગામના વિદ્યાર્થી ગુરુકુલમાં ભણવા આવ્યા અને કાદવમાં કમળ પ્રગટે એમ સંસ્કારી જીવન જીવતા થયા. એમાનાં એક છગનભાઈ કીડેયા. નાની ઉંમરે ગુરુકુલમાં દાખલ થયા. ભણી ગણીને ગુરુકુલની જ પ્રાથમિક શાળાના આચાર્ય થયા. છગનભાઈની ઉંમર આડત્રીસ વર્ષની થઈ. લગ્ન બાદ અગિયાર વર્ષ થેયલાં, બે દીકરીઓ થયેલી પણ દીકરો નહીં.

ભગવાનની માયા જબરી છે. સંસારીઓને દીકરાના મોહ છૂટતા નથી. દીકરીઓમાં સંતોષ મનાતો નથી. હૃદયની લાગણીઓ સાથે એ પ્રશ્ન એવો વણાયેલો છે કે તમે તેટલા તર્કો આપો પણ સંસારીનું મન માને નહીં. પુરુષ તો બરાબર પણ મા તો સ્ત્રી હોવા છતાં એને દીકરી કરતાં દીકરો જ વધારે પસંદ આવે. સંસારીઓ આ બધી બાબતોથી ઉપર ઊઠી દીકરા દીકરીને સમાન ગણતા થાય એ હવે ખૂબજ જરૂરી છે. જો કે છગનભાઈ સમજુ હોવાથી ખોટો વસવસો નહોતા કરતા. શ્રીહરિએ જે પ્રસાદી આપી છે તે બરાબર છે એમ માનતા પણ ઊડે ઊડે એક દીકરાની આશા તો ખરી જ. એક વખત પુરાણી જ્ઞાનસ્વરૂપદાસજીએ છગનભાઈને પૂછ્યું, ‘છગન કેટલા સેવક છે?’ છગનભાઈ કહે, ‘સ્વામી! બે દીકરીઓ છે, દીકરો નથી.’ દયાળુ સ્વભાવના જ્ઞાનસ્વામી કહે, ‘હાલ જોગી સ્વામી પાસે. સ્વામી તને આશીર્વાદ આપે ને દીકરો થાય.’ વૈશાખ સુદ ૧૯૮૨ એકાદશીનો દિવસ હતો. પૂનમ, એકાદશી, હરિજયંતી વગેરે દિવસે સ્વામી આખો દિવસ પૂજામાં બેસે. જ્ઞાનસ્વામી છગનભાઈને લઈ સ્વામી પાસે આવ્યા અને વિનંતી કરી, સ્વામી! આને આશીર્વાદ આપો, મહારાજ એક દીકરો આપે.

સ્વામીએ મહારાજની મૂર્તિ સામે જોયું અને કહ્યું, ‘છગન! મહારાજ રાજી છે અને દીકરો દેશે. તમે બન્ને માણસો હરિજયંતીનું વ્રત કરજો અને ઘરવાળાને કહેજો કે રોજ પચાસ માળા ફેરવે. મહારાજ તારો મનરોથ પૂરો કરે અને દીકરો થાય

ત્યારે જૂનાગઢ દેવના દર્શન કરી આવજો.'

સ્વામીના આશીર્વાદથી પછી છગનભાઈના ઘરનાને સારા દિવસો રહ્યા. ગર્ભ પાંચેક મહિનાનો થયો હશે ત્યાં લેડી ડોક્ટરે છગનભાઈને કહ્યું, 'તમારે તપાસ કરાવવી છે કે ગર્ભમાં દીકરો છે કે દીકરી? કારણ તમારે બે દીકરીઓ છે એટલે આ ત્રીજાની તપાસ કરાવી લો તો સારું.' વિજ્ઞાન માનવ જાતના કલ્યાણ માટે છે પણ માણસેએનો ભારે દુરુપયોગ કર્યો છે. સોનોગ્રાફીથી થતા અત્યાચારો હૃદય કંપાવે તેવા છે. પહેલાં દરબારોમાં દીકરીઓને દૂધપીતી કરવાનો કુરિવાજ હતો. આજે તો અનિશ્ચિત બાળકને ગર્ભમાં જ મારી નાખવામાં આવે છે.

છગનભાઈનો જીવ ધાર્મિક એટલે આવી બાબતોમાં ન જ પડે પણ માનવ સહજ કુતૂહલ તો થાય કે દીકરી હશે કો દીકરો? પણ છગનભાઈએ વિચાર કર્યો, મને સ્વામીએ આશીર્વાદ આપ્યા છે માટે સ્વામીની સલાહ લઈને જ આગળ વધવું. આવું વિચારી એમણે લેડી ડોક્ટરને કહ્યું, 'આજે નહીં હું કાલે જવાબ આપીશ.'

છગનભાઈએ જ્ઞાનસ્વામીને વાત કરી, ડોક્ટર તપાસ કરવાનું કહે છે તો શું કરવું? જ્ઞાનસ્વામી કહે, આપણે સ્વામીને પૂછીએ સ્વામી કહે તેમ કરવું.

છગનભાઈએ સ્વામીને વાત કરી એટલે સ્વામી ઘડીવાર છગનભાઈ સામે જોઈને કહ્યું, 'એલા તને વિશ્વાસ નથી? જા, મહારાજ ચોક્કસ દીકરો દેશે, તપાસ નથી કરવી.' સ્વામીના વચને છગનભાઈએ તપાસનું માંડી વાળ્યું. સમય ઉપર સ્વામીના આશીર્વાદથી ફાગણ વદ અમાસ, તા. ૨૨ માર્ચ, ૧૯૯૩ને સોમવારના સવારે નવ વાગ્યે કુંભ રાશિમાં છગનભાઈના ઘેર દીકરાનો જન્મ થયો.

દીકરો સવા મહિનાનો થયો એટલે છગનભાઈ

દીકરાને સ્વામી પાસે વર્તમાન ધરાવવા લાવ્યા. સ્વામીએ વર્તમાન ધરાવ્યા. કંઠી બાંધી કપાળમાં કંકુનો ચાંદલો કરી, માથે હાથ મૂક્યો. છગનભાઈ કહે, સ્વામી! આનું નામ પાડવું છે. આનો જન્મ કુંભ રાશિમાં છે એટલે ગ ઉપર નામ આવે છે. તમે જે નામ આપો તે રાખું. સ્વામી કાંઈ બોલ્યા નહીં. ઠાકોરજી પાસે ગયા. પાછા આવીને કહે, 'છગન! રાશિ બાંધી જવા દે. આ છોકરો તો હરિકૃષ્ણ મહારાજનો આપેલો છે માટે હરિકૃષ્ણ નામ રાખજે. હવે જા, બીજા સંકલ્પ ન કરતો.' સ્વામીના વચને રાશિની લપ છોડીને છગનભાઈએ દીકરાનું નામ હરિકૃષ્ણ રાખ્યું. આજે આ હરિકૃષ્ણ ગુરુકુલની સ્કૂલમાં જ ભણે છે. સત્પુરુષોની કૃપાદૃષ્ટિ લલાટના લેખોનેય પલટાવી નાખે તેવી હોય છે.

મોટે ભાગે દુનિયામાં આશીર્વાદનો પણ વેપાર ચાલતો હોય છે. પણ સાચા સત્પુરુષોની રીત તદ્દન ઉલટી હોય છે. એમના હૃદયમાં માત્ર કરુણા જ હોય છે, કોઈ સ્વાર્થ હોતો નથી.

આ જ છગનભાઈને એક દિવસ ડાબી બાજુના મુખ ઉપર લકવાની અસર દેખાણી એટલે થયું, ડો. જાગાણી પાસે તરત જઈ આવું. ડોક્ટર પાસે જતાં પહેલાં ગુરુકુલમાં દર્શન કરતો જાઉં. સાંજના પાંચનો સમય હતો. સ્વામી સાધુ આશ્રમમાં માળા ફેરવતા હતા. છગનભાઈ દર્શને આવ્યા એટલે સ્વામીકહે, 'કેમ એલા અત્યારે?' છગનભાઈ કહે, 'સ્વામી! મને મોઢા ઉપર લકવાની અસર થવા માંડી છે એટલે દવાખાને જાઉં છું.' સ્વામી કહે, 'અહીં આવ, જોવા દે, ક્યાં લકવાની અસર છે?' એમ કહી સ્વામીએ પોતે ફેરવતા હતા તે માળા લકવાની અસર હતી ત્યાં અડાડી અને બોલ્યા, ભાગ અહીંથી! અને કોણ જાણે કેમ? લકવા બંધ!!! છગનભાઈ ત્યાંથી ડોક્ટર પાસે ગયા તો ડોક્ટરે તપાસ કરી કહ્યું, કંઈ છે નહીં, બધું બરાબર છે!

એવા જો મળ્યા રે અમને જોગિયા, કરુણા સાગર સંત સદાય.

મોતીડાં ભર્યા રે એના ઉદરે, મોતી અમૂલ્ય કહેવાય.

મહારાજ મને ભૂલ્યા નથી

રોજકોટની પાસે ઢોલરા ગામ. ત્રણ હજારની વસ્તી પણ સત્સંગીના ઘર ગણ્યાં ગાંઠ્યાં. કોણ જાણે કેમ ઢોલરાના ભક્તો ઉપર જોગી સ્વામીને ખૂબ જ દયા. સ્વામી અહીં વારંવાર પધારે ને ધૂનભજન કરાવે.

ઢોલરામાં એક દક્ષિણાદા બારનું જૂનું મંદિર હતું. મંદિરનો ચોક સાંકડો હતો. સ્વામીને થયું મંદિર જીર્ણ થયું છે. જો ઉત્તરાદા બારનું મંદિર કરીએ તો સાધુ સંતોના ઉતારાની વ્યવસ્થા પણ સરખી થઈ શકે. સ્વામીએ આવો સંકલ્પ કર્યો અને એ સંકલ્પબળથી નવું મોટું મંદિર પણ જોત જોતામાં તૈયાર થઈ ગયું. મંદિરના કામ પ્રસંગે સ્વામી ઢોલરામાં ઘણું રોકાતા. એક વાર સ્વામી ઢોલરા પધારેલા. બપોર પછીનો સમય હતો. મંદિરને ઓટલે બેસી સ્વામી માળા કરતા હતા.

સ્વામીને વિચાર થયો, મંદિરમાં પાણીની ખૂબ જ ખેંચ પડે છે. તો એક દાર કરાવવો. મંદિરના ફળિયામાં આંટો મારી એક જગ્યા પસંદ કરી. અહીં દાર કરવો, એવા સંકલ્પ સાથે એ જગ્યાએ પત્થર મૂક્યો.

સ્વામી પાછા ઓટલે બેસી માળા કરવા લાગ્યા. થોડીવાર થઈ ત્યાં સાક્ષાત્ શ્રીહરિ સ્વામીની સામે દિવ્યરૂપે પધાર્યા. મહારાજનાં દર્શન થતાં, સ્વામી તો

"શ્રીજી મહારાજે પાણી બતાવ્યું એ પ્રસંગ સ્વામી અવાર નવાર યાદ કરી કહેતા, પાણી થયું તોય ભલે અને ન થયું તોય ભલે, મને આનંદ એ વાતનો છે કે મહારાજ મને ભૂલ્યા નથી..."

ભાવવિભોર થઈ ગયા. મહારાજ હસીને બોલ્યા, 'તમારે દાર કરવો છે ને?' સ્વામી હાથ જોડીને કહે, 'હા મહારાજ!' મહારાજ કહે, 'તમે જે સ્થળે પત્થર મૂક્યો છે ત્યાં પાણી નથી. હું કાલ માણસને મોકલીશ. એ કહે ત્યાં દાર કરાવજો એટલે પાણી થશે.' આમ કહી શ્રીહરિ અદૃશ્ય થઈ ગયા. ઢોલરામાં કાનાભાઈ કરીને સજ્જન વસે. ઉંમર આઘેડ વયની. મૂળ સત્સંગ નહીં પણ સ્વામીના જોગમાં આવતાં સારા સત્સંગી થયા. અવાર નવાર મંદિરે આવતા થયા. નાની મોટી સેવા પણ કરતા. જ્યારે સ્વામી ઢોલરા પધારે ત્યારે કાનાભાઈ ટોપલો ભરીને સીધુ લાવે.

સ્વામી ઢોલરા પધાર્યા ત્યારે કાનાભાઈ મંદિરે આવ્યા. ઠાકોરજીના દર્શન કરી, સ્વામીને પગે લાગી જય સ્વામિનારાયણ કહ્યા. સ્વામીએ પણ કહ્યું, 'જય સ્વામિનારાયણ.' કાનાભાઈ કહે, 'સ્વામી! આજે રાતે

સ્વપ્નમાં તમારાં દર્શન થયાં.’ સ્વામી કહે, ‘સારું, બીજા બધા સ્વપ્ના આવે અને કરતાં ભગવા લૂગડાનાં દર્શન ક્યાંથી?’ સ્વામીને મનમાં થયું કે આ માણસને મહારાજે મોકલ્યો લાગે છે. એમ માની સ્વામીએ પૂછ્યું, ‘કાનાભાઈ! આટલામાં પાણી થાય એવું હશે? આપણે દાર કરાવવો છે.’

કાનાભાઈ કહે, ‘હા સ્વામી! જૂનું સિંહાસન હતું ત્યાં કહની લીટી છે.’ સ્વામી કહે, ‘હાલો કાનાભાઈ! આપણે ત્યાં

જોઈ આવીએ.’ બન્ને ગયા. જગ્યાએ જઈને કાનાભાઈએ ત્યાં ત્રિકમથી ટચકા કર્યા અને બોલ્યા, ‘જુઓ સ્વામી! અહીં કહની લીટી છે.’

સ્વામી સમજી ગયા. આ કાનાભાઈ નથી બોલતા, તેમનાં અંતરમાં રહીને મહારાજ બોલે છે. ત્યારબાદ સ્વામીએ ત્યાં દાર કરાવ્યો અને પાણી ખૂબ થયું.

ત્યારપછી મંદિરમાં ધામધૂમથી પ્રતિષ્ઠા ઉત્સવ ઉજવાયો. ભાગવત કથા પારાયણ થઈ. ગામના ઘણા મુમુક્ષુ જીવો હરિને શરણે થયા. ગામમાં કેટલાક માથાભારે માણસો હતા. એમની રંજાડ જબરી હતી. સ્વામીના જોગથી એ માણસો પણ શ્રીહરિને શરણે થયા. એમના જીવનના બધા ફેલ છૂટી ગયા. એમની શક્તિ સન્માર્ગે વળી. શ્રીજી મહારાજે પાણી બતાવ્યું એ પ્રસંગે સ્વામી અવાર નવાર યાદ કરી કહેતા, પાણી થયું તોય ભલે અને ન થયું તોય ભલે, મને આનંદ એ વાતનો છે કે મહારાજ મને ભૂલ્યા નથી.

એવા જો મળ્યા રે અમને જોગિયા,
હેયે જેને સહજ અજપા જાપ.
હરિવર સંભારે જેને હેતથી,
જોગી તારા માપ રે અમાપ.

સાધુને જમ લેવા આવે?

જોગી સ્વામી બગીચાની સેવામાંથી

નિવૃત્ત થયા પછી મોટા ભાગે સાધુ આશ્રમની પાછળ બદામ નીચે બેસી ભજન સ્મરણ કરતા. રેતી ઉપર કોથળો પાથર્યો હોય, સામે ઠાકોરજી પધરાવ્યા હોય અને સ્વામી માળા કરતા હોય. હરિભક્તો સંતો વારાફરતી સ્વામી પાસે સદ્ગ્રંથોનું વાંચન કરતા હોય. ગુરુકુલની આટલી આટલી શાખા પ્રશાખાઓ, દોઢસો જેટલા સાધુ સંતો, હજારો હરિભક્તો અને બધાને માટે સ્વામી આધાર અને પ્રેરણાનો સ્રોત ગણાય. રોમરોમમાં મહારાજનો નિવાસ છતાં અને ખોટો દેખાવ નહિ અને પ્રચાર નહિ. આ વચનસિદ્ધ મહાપુરુષની સાવ સીધીસાદી રીતિ. કોઈ જાતનો આડંબર કે ઠઠારો નહીં.

નાનકડાં મઠ કે મંદિરનો મહંત હોય તેના ઠઠારાનો પાર ન હોય. ગૃહસ્થોને સત્તા અને સંપત્તિનો પાવર ચડે. સાધુને લોકો માને, પૂજે એટલે પાવર ચડે પણ સ્વામીની રીત જ અનોખી અને અલૌકિક. હજારો માણસો હાથ જોડીને હજુર રહેતા હોય પણ સ્વામીને મન અને લેશ પણ ભાર નહિ. એ ભલા અને એમના મહારાજ ભલા. દુનિયાદારીની કાંઈ વાત સાથે સ્વામીને લેશ પણ સંબંધ નહિ. આવડી મોટી સંસ્થાઓના વડીલ સંત બદામ નીચે રેતી પર કોથળો પાથરી બેઠા હોય અને ભજન કરતા હોય એ દૃશ્ય જ અતિ અલૌકિક લાગે. આજે પણ બદામ નીચેની સ્વામીની બેઠકનું અદ્ભૂત દૃશ્ય હૃદયમાં જકડાઈ રહ્યું છે. ઈ. સ. ૧૯૯૫ની વાત છે. જોગી સ્વામી બપોરના સમયે બદામ નીચે બિરાજમાન હતા. બે ચાર દરબાર હરિભક્તો દર્શને આવ્યા હતા. સ્વામી પાસે વિહારી સ્વામી રાઘવાનંદ સ્વામીનું જીવન ચરિત્ર વાંચતા હતા એમાં ભીમ, વશરામ, રાઘવ અને રાણો એ ચારેય ભાઈઓએ જમ ભગાડ્યા એવી વાત આવી.

સ્વામી સહેજ હસીને બોલ્યા, ‘વિહારી! તમે જમ જોયા છે?’ વિહારી કહે, ‘ના સ્વામી અમે જમ જોયા નથી.’

સ્વામી કહે, ‘અમે જમ જોયા છે.’ વિહારી સ્વામીએ પૂછ્યું, ‘સ્વામી! તમે જમ ક્યાં જોયા?’ સ્વામી કહે, ‘વરસો પહેલાં હું જૂનાગઢ મંદિરમાં હતો. એક બ્રહ્મચારી બિમાર હતા. હું રાત્રે તેની ખબર કાઢવા ગયો. બ્રહ્મચારી સુતા હતા અને પાસે એક બે માણસો બેઠા હતા. બ્રહ્મચારીની ખબર કાઢી હું ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ બાંધેલ સભામંડપમાં માળા કરવા બેઠો. એવામાં સભામંડપમાં ગુણાતીતાનંદ સ્વામી તથા ગોપાળાનંદ સ્વામીનાં દર્શન થયાં. બન્નેનાં શરીર તેજોમય હતાં અને હાથમાં માળા લઈ સભામંડપમાં એક છેડાથી બીજા છેડા સુધી

સ્વામીએ પૂછ્યું, ‘શાસ્ત્રી! ‘સાધુને જમ લેવા આવે?’ મેં કહ્યું, ‘સ્વામી! સત્સંગીને જમ લેવા ન આવે તો સાધુને તો કેમ આવે?’ સ્વામી હસતા હસતા કહે, ‘સખણા ન રહે તો સાધુનેય જમ લેવા આવે...’

સામે સામે ટહેલતા હતા. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી ટહેલતા ટહેલતા સામે છેડે જાય, ત્યારે ગોપાળાનંદ સ્વામી ટહેલતા ટહેલતા આ છેડે આવે અને ગોપાળાનંદ આ છેડે આવે ત્યારે ગુણાતીતાનંદ સ્વામી સામે છેડે જાય. બન્ને સંતોના દર્શનથી મારા અંતરમાં ખૂબ જ આનંદ થયો. એવામાં મેં જોયું તો બે કાળા સોયરા જેવા જમ આકાશમાંથી હેઠા ઉતર્યા અને બ્રહ્મચારીના આસન બાજુ ગયા. જમે બ્રહ્મચારીના જીવને લેવા જેવો પ્રયાસ કર્યો કે તરત જ ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ હાથ ઊંચો કરી હાકલ કરી અને કહ્યું, ‘ખબરદાર જો આ જીવને અડ્યા છો તો. આ જીવ અમારો છે, તમારો નથી.’

ગુણાતીતાનંદ સ્વામીની હાકલથી બન્ને જમ થર થર ધ્રૂજતા થોડા આઘા ખસી ગયા. વળી ફરીને થોડીવાર પછી જમે જીવ લેવા પ્રયાસ કર્યો એટલે ગોપાળાનંદ સ્વામીએ હાકલ પાડી, ‘ખબરદાર! ભાગો અહીંથી, નહિતર તમારી ખેર નથી.’ આખરે બન્ને જમ ભયભીત બની ભાગી ગયા અને બન્ને સંતો મંદ મંદ હસતા હસતા મારી સામે જોઈ રહ્યા પછી અદૃશ્ય થઈ ગયા.

વિહારી સ્વામીએ પૂછ્યું, ‘સ્વામી! બ્રહ્મચારીને લેવા જમ કેમ આવ્યા? મહારાજ કેમ ન આવ્યા અને મોટા સંતોને કેમ મોકલ્યા?’ સ્વામી કહે, ‘બ્રહ્મચારીના વર્તમાનમાં કંઈક કાચપ હશે અને કોઈ ગરીબ હરિભક્તોનો અપરાધ થઈ ગયો હશે તેથી મહારાજ ન આવ્યા અને જમ લેવા આવ્યા. પણ બ્રહ્મચારીને ગુણાતીતાનંદ સ્વામી અને ગોપાળાનંદ સ્વામી સાથે હેત હતું એટલે મોટા સંતોએ એને જમના ભયથી છોડાવ્યા અને પોતે તેડી ગયા.’

વિહારી સ્વામીએ પૂછ્યું, ‘સ્વામી! તમને આવું બધું દેખાય?’ ત્યારે સ્વામી કહે, ‘હા મને તો નાનપણથી જ મહારાજની દયાથી આવું ઘણું દેખાયા કરે!’ સ્વામી આ વાત અવાર નવાર સંભારતા. એકવાર હું સ્વામી પાસે બેઠો હતો ત્યારે સ્વામીએ પૂછ્યું, ‘શાસ્ત્રી! સાધુને જમ લેવા આવે?’ મેં કહ્યું, ‘સ્વામી! સત્સંગીને જમ લેવા ન આવે તો સાધુને તો કેમ આવે?’ સ્વામી હસતા હસતા કહે, ‘સખણા ન રહે તો સાધુનેય જમ લેવા આવે.’

આટલી વાત કરી સ્વામીએ ઉપરનો બધો પ્રસંગ કહ્યો. શ્રીજી મહારાજે આશ્રિતોને ધામમાં લઈ જવાનું વરદાન દીધું છે. પણ જો વર્તમાનમાં કાચપ રહેશે તો ધામમાં નહિ લઈ જાય. કોઈને કોઈ જગ્યાએ કસર કઢાવવા મુકશે. ચોખ્ખા કરશે અને પછી જ ધામમાં લઈ જશે. માટે સંત હરિભક્તોએ પોત પોતાના નિયમોમાં સાવધાન થઈને વર્તવું.

ફૂલની સેવા

જોગી સ્વામીને બગીચાની સેવા ખૂબ જ ગમે. સ્વામીએ વર્ષો સુધી રાજકોટ ગુરુકુલમાં બગીચાની સેવા કરી. સ્વામી બગીચામાં હતા ત્યારે બગીચાની રોનક પણ અનોખી હતી. સ્વામી જાતે ફૂલના છોડની માવજત કરતા, પાણી પાતા અને ખાતર પૂરતા.

સ્વામીએ એ વખતે બગીચામાં હિમાલયના દેશી ગુલાબ ઉછેરેલાં. આ ગુલાબના ફૂલ સૂરજમુખીના ફૂલની જેમ મોટા થાય અને સુગંધથી વાતાવરણ મધમધી ઉઠે.

મોગારના તો ટોપલે ટોપલા ઉતરે. સાંજના સમયે ડોલરની કળીઓ સવારે ખીલીજાય તેવી તાજી કળીઓ ઉતારાય અને ભીના કપડામાં રાખવામાં આવે. સવાર થતાં બધી કળીઓ ખીલી જાય. ગુલછડી પણ એટલી જ થતી અને ખાસ કરીને શિયાળામાં ગુલદાવદી અને ગલગોટાના ઢગલા થતા. આ રીતે ઋતુ ઋતુ પ્રમાણે જાત જાતના ફૂલોથી ગુરુકુલનું વાતાવરણ સુગંધિત બની રહેતું. એક બાજુ સંસ્કારોની સુવાસ અને બીજી બાજુ ફૂલોની સુવાસ. બન્ને સુગંધનો

અનેરો સંગમ ગુરુકુલને આંગણે સર્જતો રહેતો. સવારના પહોરમાં પીળી ચાદર ઓઢી વિદ્યાર્થી ફૂલ ઉતારતા હોય ત્યારે પ્રાચીન આશ્રમોનું ભવ્ય વાતાવરણ આંખ સામે આકાર લેતું.

અમને સત્સંગનો વિશેષ રંગ લાગ્યો હોય તો સ્વામીના બગીચામાંથી. મોટે ભાગે અમારે જ્યાં સુધી ગુરુકુલમાં ભણવાનું થયું ત્યાં સુધી અમે ત્રણ ચાર વિદ્યાર્થીઓ દોડી દોડીને સ્વામી પાસે બગીચામાં સેવા કરવા પહોંચી જતા.

સાંજના સમયે ડોલરની કળીઓ વિણાતી હોય, સ્વામી વીણતા જાય અને મધુર કંઠે કીર્તન બોલતા જાય. સ્વામીનો કંઠ ખૂબ સારો. સ્વામી દ્વારા હલકથી બોલાતી કડીયું સાંભળનારના હૈયા સોંસરવી ઉતરી જાય. સ્વામીના આ શબ્દોરૂપી શારડીથી અમારા હૈયા વિંધાણા. ડોલરની કળીયું વીણતા વીણતા સ્વામીએ અમને પણ વીણી લીધા. આખરે તો અમે પૂર્વ ભવમાં જોગીના જ બાળ હતા અને જોગીઓના ખોળામાં સમાઈ ગયા.

બાલકૃષ્ણ સ્વામી, શ્રીહરિ સ્વામી, વિષ્ણુ સ્વામી આ બધા સંતો

બગીચાની સેવા કરતા કરતા જ સાધુ થયા. સ્વામી પણ ક્યારેક આનંદથી કહે, 'આ અમારા બગીચાના માણસ છે.' કચ્છના માનકુવાના નાનજી, માધાપરના અરજણ ભગત, ભાલ ચોકડીના ડો. દયાળ, ઉગામેડીના ડો. ગઢીયા, માણાવદરના જસાણી વગેરે અનેક વિદ્યાર્થીઓએ ફૂલની સેવાથી સ્વામીને રાજી કરેલા છે.

સ્વામીની હાર બનાવવાની કળા જ અનોખી. ગુલાબ, ગલગોટા અને મોગરાના ચડઉતર પીરામીડ આકારના તોરાઓ! વચ્ચે ફૂલનો થાક! હારની સેરોમાં થાકે થાકે મોગરાના પાંદડાની ભાત્યું આમ ઘનશ્યામ મહારાજના કંઠમાં ઓપે તેવો હાર બને. મોગરાની સીઝનમાં તો પાંચ પાંચ, છ છ સેરના લાંબા હાર થાય. પ્રાર્થના મંદિરમાં ઘનશ્યામ મહારાજને કંઠથી ચરણ સુધી હાર પહોંચે અને જાણે મહારાજે ફૂલના વાધા પહેર્યા હોય એવું અનોખું દૃશ્ય લાગે!

ઉનાળામાં મોગરાના ઢગલે ઢગલા થાય. વહેલી સવારથી ફૂલ ઉતારી હાર પરોવવા બેસીએ, બપોરે થાળ આવે ત્યાં સુધી હાર પરોવીએ તોય ફૂલ વધે. સ્વામી દરરોજ

ભૂપેન્દ્ર રોડ, મોટા મંદિરે હાર મોકલે. સ્વામીને ખબર પડે કો કોઈ ભૂજ, વડતાલ કે ગઢપુર જાય છે તો તુરત જ હાર તૈયાર કરાવે. પોતે જાતે બદામ અથવા એરંડાના પાંદડા લાવે. હાર કરમાનય ન જાય તેમ પાંદડામાં હળવે હાથે હાર બાંધે અને દેવ માટે જુદાં જુદાં ધામોમાં હાર મોકલે. આ રીતે સ્વામીના હાથે જૂનાગઢ, ગઢડા, ધોલેરા, વડતાલ, અમદાવાદ, ભૂજ, મૂળી અરે છેક છપૈયા સુધી હાર ગયેલા છે.

એક દિવસ વિશ્વવિહારી સ્વામીએ કહ્યું, સ્વામી! તમે તો ફૂલની બહુ સેવા કરતા. સ્વામી કહે, ગજેન્દ્રે એક ફૂલ ભગવાને આપ્યું તો ભગવાન કેટલા રાજી થઈ ગયા! આપણા તો કેટલા મોટા ભાગ્ય કે આટલા વર્ષ સુધી ફૂલોની સેવા કરવાનું મળ્યું!

"ગજેન્દ્રે એક ફૂલ ભગવાને આપ્યું તો ભગવાન કેટલા રાજી થઈ ગયા! આપણા તો કેટલા મોટા ભાગ્ય કે આટલા વર્ષ સુધી ફૂલોની સેવા કરવાનું મળ્યું!"

રીબડા નથી જાવું

રીબડા નવીનભાઈ દેવેનું

સહજાનંદ ફાર્મ એટલે ઉત્સવની અનોખી ભૂમિ. આ ભૂમિને ગુરુદેવ શાસ્ત્રીજી મહારાજે પાવન કરી છે. જોગી સ્વામી અહીં અવારનવાર પધારેલા છે. મારે ઘેર રહો સંત સામટા આ પ્રાર્થના જાણે અહીં મૂર્તિમંત થયેલી છે. શ્રીહરિના લોયાના શાકોત્સવને યાદ અપાવે એવા અનેક શાકોત્સવ અહીં થયા છે. ઋષિકેશ ગંગા કિનારે થયેલી અધ્યાત્મ શિબિરોની નાની પ્રતિકૃતિ જેવી

કરતા હતા. સંતો રીબડા જવા રજા લેવા સ્વામી પાસે આવ્યા. સંતોને માથે રૂમાલ જોઈ સ્વામીએ પૂછ્યું, 'એલા ક્યાં ઉપડ્યા?' સંતો કહે, 'સ્વામી! રીબડા ઉત્સવ રાખ્યો છે તો રીબડા જાવું છે.'

સ્વામી કહે, 'રીબડા જવાનું કોણે ગોઠવ્યું?' સંતો કહે, 'ધર્મવલ્લભ સ્વામીએ.' સ્વામી કહે, 'બોલાવો એને.' ધર્મવલ્લભ સ્વામી આવ્યા એટલે સ્વામી કહે, એલા મનફાવે એમ ગોઠવો છો? કોઈ કહેનારું છે કે નહીં! જાવ બધા સાધુને ના પાડી દ્યો, કોઈને રીબડા જવાનું

અધ્યાત્મ શિબિરો અહીં થયેલી છે. આ ભૂમિ પવિત્ર પરમહંસો અને ભક્તોના પદરજથી પાવન થયેલી ભૂમિ છે.

સેવાની વધારે પડતી પ્રવૃત્તિમાંથી વિશ્રામ લેવાનું મન થાય ત્યારે સાધુઓને રીબડા નવીનભાઈનું ફાર્મ યાદ આવે. એક વખત સંતોએ આ જ રીતે અહીં ઉત્સવનું આયોજન કર્યું. રસોઈ માટે સીધાસામાનની સામગ્રી પહોંચી ગઈ. વ્યવસ્થા માટે આગલે દિવસે કેટલાક સંતો પણ પહોંચી ગયા. ઉત્સવને દિવસે રાજકોટમાં સંતો પૂજાપાઠમાંથી પરવારી રીબડા જવા તૈયાર થયા. જોગી સ્વામી પોતાને આસને પૂજામાં બેસી માળા કરતા હતા. ભક્તો વારા ફરતી વચનામૃતનો પાઠ

નથી. સ્વામીનો આદેશ થયો એટલે વાત પૂરી થઈ. રીબડાનો પ્રોગ્રામ બંધ રહ્યો. સ્વામીએ શા માટે ના પાડી તે સમજાયું નહીં. આ સમયે અમે વિદેશ હતા. વિદેશયાત્રા પૂરી કરી રાજકોટ આવવાનું થયું. રાજકોટના પ્રેમીભક્તો અને યુવાનોએ ભૂપેન્દ્ર રોડ સ્વામિનારાયણ મંદિરથી ગુરુકુલ સુધી શોભાયાત્રા ગોઠવેલી.

મંદિરે દર્શન કરી બધાએ ગુરુકુલ તરફ પ્રયાણ કર્યું. શણગારેલા રથમાં હું સ્વામી પાસે બેઠો હતો. રસ્તામાં સ્વામીએ એક રહસ્યભરી દિવ્ય ઘટનાની વાત કરી.

'શાસ્ત્રી! આ માળા બધા રીબડા રીબડા કરતા ઉપડ્યા પણ મેં ના પાડી. શું કામ ના પાડી એની તમને ખબર છે?' મેં કહ્યું,

‘સ્વામી! એની મને કેમ ખબર પડે?’

સ્વામી કહે, ‘જો શાસ્ત્રી! મને વહેલી સવારે મહારાજનાં દર્શન થયાં. મહારાજ મુગટ સ્વામીને ધામમાં તેડી ગયા એવું દેખાયું. મુગટ સ્વામીનું શરીર જૂનાગઢથી રાજકોટ આવ્યું અને નિશાળના ચોકમાં પધરાવ્યું. હું પણ નિશાળના ચોકમાં ગયો. તારાસૂતક ન લાગે માટે મેં છોટેથી હાર પહેરાવ્યો, અડ્યો નહીં. આવું દેખાયું એટલે મેં બધાને રીબડા જવાની ના પાડેલી.’ બરાબર થયું પણ એવું જ! જૂનાગઢમાં મુગટ સ્વામી બિમાર

જોગી સ્વામીને આગલી રાતે વહેલી સવારે શ્રીહરિ એને ધામમાં તેડી ગયા એવાં અલૌકિક દર્શન થયાં. સ્વામીને વહેલી સવારે દેખાયું હતું તે જ રીતે મુગટ સ્વામીનું શરીર સ્કૂલના ચોકમાં પધરાવવામાં આવ્યું.

સ્વામીને વહેલી સવારે દેખાયું હતું તે જ રીતે મુગટ સ્વામીનું શરીર સ્કૂલના ચોકમાં પધરાવવામાં આવ્યું. સ્વામીને ખબર પડતાં સ્વામી હાર લઈ સ્કૂલના ચોકમાં ગયા અને છોટેથી હાર પહેરાવ્યો. રીબડા

તો હતા. પક્ષઘાતનો આકરો હુમલો આવેલો. શ્રીહરિએ એમને એક અઠવાડિયા પહેલાં અંત સમયનો અણસાર આપી દીધેલો. સેવા કરનાર સેવકને મુગટ સ્વામીએ વાત પણ કરેલી કે હવે એક અઠવાડિયામાં મહારાજ મને તેડી જશે.

મુગટ સ્વામીની તબિયત વધારે બગડી. ડોક્ટરોનો અભિપ્રાય થયો કે રાજકોટ લઈ જવા. મુગટ સ્વામીની ઈચ્છા નહોતી. એમણે કહ્યું, રહેવા ઘો, રાજકોટ નથી જવું. આ માંદગી તો મહારાજે મને લેવા મોકલી છે. પણ સંતો મુગટ સ્વામીને ગાડીમાં સુવાડી રાજકોટ આવવા રવાના થયા પણ રસ્તામાં જ શ્રીહરિ મુગટ સ્વામીને ધામમાં તેડી ગયા.

જવા માટે સ્વામીએ સવારે ના પાડેલી તેનું કારણ હવે સંતોને સમજાયું.

એવા જો મળ્યા રે અમને જોગિયા, જોગી જેને અગમના ઐંધાણ. થઈ થવાની જાણે વારતા, જેને હરિવર પ્રગટ પ્રમાણ...

“જોગી સ્વામીને આગલી રાતે વહેલી સવારે શ્રીહરિ એને ધામમાં તેડી ગયા એવાં અલૌકિક દર્શન થયાં. બન્યું પણ એવું જ. શ્રીહરિ મુગટ સ્વામીને ધામમાં તેડી ગયા. રીબડા જવા માટે સ્વામીએ સવારે ના પાડેલી તેનું કારણ હવે સંતોને સમજાયું...”

કંઠી બાંધવાની અલૌકિક રીત

જમપુરી અને જન્મ-મરણના દુઃખથી મુક્ત થવાનો એકમાત્ર રાજમાર્ગ છે, ભગવાનને શરણે થવું. કોઈ જીવ ભગવાનને શરણે થાય એટલે સ્વામી અંતરમાં ખૂબ રાજી થાય. સ્વામી કંઠી બાંધે ત્યારે સ્વામીને એક માત્ર તાન જીવને ભગવાનના શરણે લીધાનું હોય. ગુરુ શિષ્યનો કોઈ દુન્વયી સંબંધ નહીં કોઈ લેતી-દેતીનો વ્યવહાર નહીં, સ્વામી જીવને ભગવાનના શરણે સોંપી પોતે દૂર હટી જાય. ક્યાંય વચ્ચે ન આવે.

સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયમાં

પવિત્ર સંતના હાથે કંઠી બાંધી ભગવાનને શરણે થવાનો રિવાજ છે. જોગી સ્વામીએ પોતાના જીવન દરમિયાન હજારો મુમુક્ષુઓને કંઠી બાંધી ભગવાનને શરણે લીધેલા છે. અમેરિકાની વિદેશયાત્રા દરમિયાન સ્વામીએ લગભગ એક હજાર કંઠી બાંધેલી. દેશમાં તો ગામડે ગામડે કંઠીઓ બાંધીને કેટલા જીવોને ભગવાનને શરણે લીધા હશે? તેની ગણતરી થઈ શકે તેમ નથી.

કંઠીઓ તો ઘણા બાંધે પણ જોગી સ્વામીની કંઠી બાંધવાની રીત જ અલૌકિક!

સામાન્ય રીતે કોઈ કંઠી બાંધે ત્યારે બાંધનારના દિલમાં મોટે ભાગે એવો ભાવ થાય કે 'આ મારો ચેલો અને હું એનો ગુરુ.' પછી ગુરુ શિષ્યને નાતે ગૃહસ્થની જેમ જ લેતી દેતીનો વ્યવહાર શરૂ થાય! અથવા માનપૂજા અને પ્રશંસાનો વ્યવહાર શરૂ થાય!

જોગી સ્વામી કંઠી બાંધે તે વાત જુદી. સ્વામીના દિલમાં જીવો પ્રત્યે અપાર કરુણા. પરિણામે સ્વામીના મનમાં થાય કે જીવ જો ભગવાનને શરણે થાય તો બિચારો જમપુરી અને જન્મ-મરણના દુઃખથી છુટી જાય.

સ્વામી ગમે તેવા થાક્યા હોય, ઉંઘમાં હોય, પણ જો તેમને જાણ થાય કે કોઈ કંઠી બાંધવા આવ્યું છે તો હરખથી બેઠા થઈ જાય અને કંઠી બાંધે. એક જીવ ભગવાનને શરણે ક્યાંથી?

ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ કહ્યું છે, 'એક જીવને ભગવાનના શરણે લાવે તો બ્રહ્માંડ ઉગાર્યાનું પુણ્ય થાય.'

ગમે તેવી શારીરિક પ્રતિકૂળતા વચ્ચે પણ સ્વામીએ કદી કોઈને કંઠી બાંધવામાં નામરજી કે ઉદાસીનતા દેખાડ્યા હોય તેવો દાખલો નથી.

અનેક જીવને ભગવાનને શરણે સોંપવા એ સંતનું અગત્યનું કર્તવ્ય છે અને સ્વામીએ આ કર્તવ્ય પોતાના સમગ્ર જીવન દરમિયાન સારી રીતે નિભાવ્યું છે.

સ્વામીને એકાંતવાસમાં ભજનભક્તિ કરવાનું ખૂબ જ ગમે. આમેય પોતાની આસપાસ ઝાઝા ટોળાં ભેગાં થાય તે સ્વામીને જરાય ન રુચે. પહેલા તો કરુણા કરી હરિભક્તોની વચ્ચે સ્વામી બેસતા. પછી એવું થયું કે કોઈ પાસે આવે તે પણ સ્વામીને ન ગમે. મોટે ભાગે માથે ઓઢી એક નાની ઓરડીમાં બંધ બારણે બેસી ભજન કરે.

દેશ વિદેશમાં ભક્તજનોને નજીકથી સ્વામીનાં દર્શન સ્પર્શનો લોભ તો સહેજ છે પણ સ્વામી પાસે જવું શી રીતે? અને કોઈ સંત એને સ્વામી પાસે લઈ જાય તો શી રીતે

લઈ જાય? આ અલમસ્ત જોગી તરત જ કહે, 'એને શું લાવ્યો? બહાર લઈ જા. માળા, ભજન કરવા દેતા નથી.'

બધા ભારે ધર્મસંકટમાં મુકાય પણ એમાં કંઠી બાંધવાની યુક્તિ કામ કરી ગઈ. કોઈને સ્વામીનાં દર્શન સ્પર્શ કરવા હોય એટલે વિહારી સ્વામી વગેરે સેવક સંતો સ્વામી પાસે જાય અને કહે, 'સ્વામી! આ મુમુક્ષુ આવ્યો છે અને એના દીકરાને કંઠી બાંધવી છે.'

સ્વામી તરત જ માથેથી ચાદર એક બાજુ કરે, હરખથી હાથમાં જળ આપે અને અજબ ગજબના ઉચ્ચાર સાથે કાલ, માયા, પાપ કર્મનો શ્લોક બોલે અને કંઠી બાંધે. પ્રસાદીની સાકર આપે. સ્વામીનાં દર્શને આવનાર ધન્ય થઈ જાય.

આમ કંઠીએ સ્વામીનાં દર્શન અને સ્પર્શ સુલભ કરી દીધાં. સેવકોની યુક્તિ ઉગી નીકળી. કેટલાકે તો દર્શન સ્પર્શના લોભે અનેક વખત કંઠી બંધાવ્યાના દાખલા છે.

સ્વામી પણ ક્યારેક મોજમાં હોય ત્યારે બોલે, 'આપણે બંદા જેને કંઠી બાંધીએ એને જમના તેડા ન આવે.'

સ્વામીની વાતમાં આનંદ ભરી મસ્તી અને આત્મવિશ્વાસનો રણકો હોય. જેને બેંકમાં ખાતું અભરે ભર્યું હોય તેને ચેક

લખવામાં સંકોચ ન હોય. તે જ રીતે સ્વામી ભજનથી અને ભગવાનથી ભરેલા એટલે એમને જરાય સંકોચ ન હોય તે સહજ છે. ■■■

"સ્વામી તરત જ માથેથી ચાદર એક બાજુ કરે, હરખથી હાથમાં જળ આપે અને અજબ ગજબના ઉચ્ચાર સાથે કાલ, માયા, પાપ કર્મનો શ્લોક બોલે અને કંઠી બાંધે. પ્રસાદીની સાકર આપે. સ્વામીનાં દર્શને આવનાર ધન્ય થઈ જાય."

॥ શ્રીજોગિરાજાષ્ટકમ્ ॥

શ્રી જોગીરાજ અષ્ટક

યચ્ચિત્તે સતતં જપોડિતિવિમલઃ શ્રીસ્વામિનારાયણઃ યદ્ધસ્તે જપમાલિકા ચ તુલસીજાતા સદા શોભતે ।

યત્સંગે સુગતિઃ સતાં હરિયુજાં સત્સદ્ગિનાં સર્વદા તે રક્ષન્તુ શતાયુષઃ ગુરુકુલં પૂર્ણાયુષઃ યોગિનઃ ॥૧॥

જેમનાં ચિત્તમાં સતત અતિ પવિત્ર શ્રી સ્વામિનારાયણનું નામ છે, હાથમાં તુલસીની માળા શોભે છે અને જેમના સંગમાં હરિમાં હેતવાળા હરિભક્તોની હંમેશા સારી ગતિ થાય છે તેવા શતાયુષી શ્રી જોગીસ્વામી ગુરુકુલનું રક્ષણ કરો.

યોગિન્તે સકલં હરૌ હરિજનાન્ સંયોજ્ય નારાયણે આર્તાનાં શમનૈશ્ચ સન્તતિકરૈઃ સંસાધિતા સાધુતા ।

છાત્રાણાં શુભદર્શનૈઃ પ્રકટિતા સદ્ભાવના માનસે પુષ્પાન્તુ પ્રબલાયુષઃ ગુરુકુલં સાધૂત્તમાઃ યોગિનઃ ॥૨॥

હે યોગીરાજ! શ્રી નારાયણમાં હરિભક્તોને જોડીને 'યોગી' એવું આપનું નામ સાર્થક કર્યું છે. દુઃખીઓના દુઃખને દૂર કરી અને અનેકને સંતતિ આપીને આપે સાધુતા સાર્થક કરી છે તથા આપે આપના શુભ દર્શનથી અનેક છાત્રોના માનસમાં સદ્ભાવનાઓ જન્માવી છે એવા આપ સાધુશ્રેષ્ઠ પ્રબળાયુષી ગુરુકુલને પુષ્ટ કરો.

વાક્સિદ્ધાઃ તપસા ચ સત્યવચનૈઃ મૌનેન માનાન્વિતાઃ સૌવર્ણાઃ તમસાં નિવૃત્તિકરણૈઃ દેહેન ધર્મેણ ચે ।

સદ્દુષ્ટાઃ વચનામૃતાદિપઠનૈઃ સેવ્યૈઃ સમૈરાદરાત્ વર્ધન્તામ્ નિગમાયુષઃ ગુરુકુલં તે જ્યોતિષા યોગિનઃ ॥૩॥

જેમણે તપથી વાણીની સિદ્ધિ અને સત્ય વચનો અને મૌનથી માનની પૂર્ણતાનું, ધર્મ દ્વારા તમોગુણને દૂર કરી સુવર્ણમય દેહ બનાવ્યો છે, વચનામૃતાદિક સત્શાસ્ત્રના પાઠોથી સારી દ્રષ્ટિ અને બધા માટે સેવવા યોગ્ય તેવા વૈદિક આયુષ્યના ભોક્તા પોતાના તેજથી ગુરુકુલની વૃદ્ધિ કરો.

સત્ત્વં વૈ મધુમક્ષિકેવ મધુનિ તત્સન્નિધિં ગચ્છતિ મોહોત્પન્નતમોડપયાતિ ચ યથા સિંહાદ્ વૃકાનાં ગણઃ ।

કામોદ્ભૂતરજોડવરુદ્ધયત ઇવાશ્વો સર્પદૃષ્ટ્યા સદા યોગિસ્વામિનિ સંસ્થિતેડિતિવિમલે સત્ત્વં મહદ્વર્ધતે ॥૪॥

મધમાખીઓ જેમ મધની પાસે જાય છે તેમ સત્ત્વગુણ તેમના સાન્નિધ્યથી પ્રાપ્ત થાય છે, જેમ સિંહથી વરુઓ દૂર ભાગી જાય તેમ તેમના સમીપવાસથી તમોગુણ દૂર ભાગી જાય. જેમ સર્પને જોવાથી ઘોડાની ગતિ રોકાય તેમ ઉત્પન્ન રજોગુણ રોકાય જાય તેવા જોગી સ્વામીની ઉપસ્થિતિ માત્રથી સત્ત્વગુણનો વધારો થાય છે.

દીક્ષા ભાગવતી ભવેદ્ધિ સફલા યત્સેવનાત્ સાધુતા સંસારાદ્વિરતી રતિઃ હરિગુરૌ નારાયણાખ્યે પરે ।

લક્ષ્યં હ્યક્ષરધામનાથપદયોઃ સેવેતિ તત્સિદ્ધ્યતિ સોડ્યં યોગિવરઃ સદા ગુરુકુલં પુષ્પાતુ સત્સદ્ગજમ્ ॥૫॥

જેમની સેવાથી ભાગવતી દીક્ષા અને સાધુતા સફળ થાય, સંસારથી વિરક્તિ થાય, પરબ્રહ્મ હરિગુરુ શ્રીનારાયણમાં રતિ થાય અને જીવનું જે લક્ષ્ય કે શ્રી અક્ષરધામાધિપતિનું ચરણસેવન કરવું તે સિદ્ધ થાય તેવા સત્સંગથી ઉત્પન્ન આ ગુરુકુલને પુષ્ટ કરો.

યોગિપદ્મમથો સરઃ ગુરુકુલં છાત્રાશ્ચ સત્સદ્ગિનઃ ભૃદ્ધા તદ્દશિપાનમેવ મધુરં મધ્વસ્તિ નાન્યત્પુનઃ ।

નિર્માદ્યો હિસરોવરં સુરવરં શ્રીધર્મજીવાભિધઃ તત્પદ્યો મમ ચિન્તભૃદ્ગવસતિઃ નિત્યં ભવેત્ભોગિનઃ ॥૬॥

શ્રી ધર્મજીવનદાસજીએ આ ગુરુકુલરૂપી ઉત્તમ સરોવરનું નિર્માણ કર્યું. તે સરોવરના કમળ શ્રી જોગીસ્વામી, છાત્રો, સત્સંગીઓ, ભ્રમરો, તેમના દર્શન એ જ મધ છે તેવા પદ્મરૂપી શ્રી જોગીસ્વામીમાં મારા સંસારાસક્ત જીવનો મનરૂપી ભ્રમર સ્થિર થાઓ.

ભક્તિઃ ભાગવતી ધનં ચ પુરુષઃ નારાયણો નાપરઃ સંસેવ્યં પદયુગ્મમેવ સતતં નાસ્માત્ પરં સેવનમ્ ।

દૃષ્ટવ્યં હરિરૂપમેવ નિખિલં નો વૈશ્વિકં દર્શનમ્ એતદ્ભાગવતં મુનિ સુખકરં નૌમીહ સદ્ધક્તયે ॥૭॥

જેમની ભગવત્સમ્બન્ધી ભક્તિ, ધન શ્રી નારાયણ, અન્ય કોઈ નહિ, સેવનીય માત્ર શ્રી નારાયણના ચરણકમળ; બીજું નહિ, જોવાનું માત્ર શ્રીહરિનું દર્શન જ; નહિ જગતનું, આવા ભાગવત મુનિ સુખ આપનારને ભક્તિ માટે હું પ્રણામ કરું છું.

હરિયોજકયોગિનોડષ્ટકં પઠતિ વ્યાસસુરેશકીર્તિતમ્ । હરિસેવકયોગ્યતા ભવેત્ ખલુ યો તસ્ય ન દુર્લભા ભવે ॥૮॥

શ્રીહરિમાં જોડનારા શ્રી જોગીસ્વામીનું વ્યાસ સુરેશ રચિત આ અષ્ટકનો પાઠ કરવાથી હરિની સેવાની સંસારમાં દુર્લભ એવી યોગ્યતા પ્રાપ્ત થશે.

- ડૉ. સુરેશ વ્યાસ, દર્શનમ્

સમાચાર દર્શન

★ સત્સંગ યાત્રા - આફ્રિકા :-

મારુતિ યજ્ઞ :- તા. ૧૯ એપ્રિલના રોજ હનુમાન જયંતી પ્રસંગે શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, ટાંઝાનિયા ખાતે પ. પૂ. સદ્ગુરુવર્ય શાસ્ત્રી શ્રી માધવપ્રિયદાસજી સ્વામીના સાન્નિધ્યમાં મારુતિ યજ્ઞનું ભવ્ય આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. આ યજ્ઞમાં મોટી સંખ્યામાં હરિભક્તોએ ભાગ લીધો હતો. આ પ્રસંગે પ. પૂ. સ્વામીજીએ હનુમાનજીનાં માહાત્મ્યની વાતો કરી સહુને પ્રેરણા પુરી પાડી હતી. યજ્ઞના અંતે સૌ પ્રસાદ લઈ છૂટા પડ્યા હતા.

હિન્દુ લાઈફ સ્ટાઈલ સેમિનાર :- આફ્રિકાના દેશોમાં વસતા ભારતીયોમાં હિન્દુ સંસ્કૃતિના સંસ્કારો જળવાઈ રહે તે હેતુથી ટાંઝાનિયા ખાતે હિન્દુ લાઈફ સ્ટાઈલ સેમિનારનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. આ સેમિનારમાં પ. પૂ. સદ્ગુરુવર્ય શાસ્ત્રી શ્રી માધવપ્રિયદાસજી સ્વામીએ વૈદિક સિદ્ધાંતોને સમજાવતા પ્રવચનો કરી સહુને પ્રેરણા પુરી પાડી હતી તથા શાસ્ત્રી શ્રી વેદાંતસ્વરુપદાસજી સ્વામીએ પ્રેઝન્ટેશન દ્વારા 'લાઈફ મેનેજમેન્ટ' જેવા વિષયો ઉપર પ્રવચનો કર્યા હતાં. આ સેમિનારમાં આફ્રિકાના વિવિધ દેશોના હરિભક્તો ઉપસ્થિત રહી જીવન સુધારણાના સંકલ્પો કર્યા હતા.

★ **જીપીએલ (ગુરુકુલ પ્રિમિયર લીગ) ક્રિકેટ અને ફૂટબોલ ટુર્નામેન્ટ :-** શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ વિશ્વવિદ્યા પ્રતિષ્ઠાનમ્ દ્વારા જીપીએલ ક્રિકેટ તેમજ ફૂટબોલ ટુર્નામેન્ટનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. આ ટુર્નામેન્ટમાં ગુજરાત, રાજસ્થાન, મહારાષ્ટ્ર, મધ્યપ્રદેશ, ઉત્તરપ્રદેશ વગેરે રાજ્યોની ૧૪૫ ટીમોએ ભાગ લીધો છે. તા. ૨૪ એપ્રિલના રોજ ભવ્ય ઓપનિંગ સમારોહમાં જાણીતા વૈજ્ઞાનિક શ્રી રવિ સક્સેના તથા ગુજરાતની ક્રિકેટ ટીમના પ્લેયરો ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. આ ઉદ્ઘાટન સમારોહ દરમિયાન વિવિધ નૃત્યો તેમજ આતશબાજી નિહાળી સહુને આઈપીએલનો ઉદ્ઘાટન સમારોહ યાદ આવી ગયો હતો. આ ટુર્નામેન્ટનું ઓપનિંગ પ. પૂ. સદ્ગુરુ પુરાણી શ્રી બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામીએ કર્યું હતું તથા સંપૂર્ણ આયોજન શાસ્ત્રી શ્રી ધર્મવત્સલદાસજી સ્વામીએ કર્યું છે. આ ટુર્નામેન્ટ ૧૧ જૂનના રોજ પૂર્ણ થશે.

★ **જળશક્તિ મહોત્સવ, રાજકોટ :-** સ્વર્ણિમ ગુજરાત જળશક્તિ મહોત્સવ પ્રસંગે ગુજરાતના ૧૦૦૦ થી વધારે ગામોમાં ચેકડેમો બનાવી જળશક્તિને સમૃદ્ધ બનાવવા બદલ પ. પૂ. સદ્ગુરુવર્ય શાસ્ત્રી શ્રી માધવપ્રિયદાસજી સ્વામીનું સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું. રાજકોટ રેસકોર્સ મેદાનમાં મુખ્યમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીની ઉપસ્થિતિમાં પ. પૂ. સ્વામીજી વતી ગુજરાત રાજ્યના મંત્રી મંડળના સભ્યો સૌરભભાઈ પટેલ, વજુભાઈ વાળા, દિલીપભાઈ સંઘાણી તેમજ રમણભાઈ વોરાએ પ. પૂ. સદ્ગુરુ પુરાણી શ્રી બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામીનું મોમેન્ટો અર્પણ કરી સન્માન કર્યું હતું.

★ **શ્રીમદ્ ભાગવત સમાહ (જલગાંવ) :-** શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, જલગાંવ (મહારાષ્ટ્ર) ખાતે શાસ્ત્રી શ્રી સરજુદાસજી સ્વામીના વ્યાસાસને ભાગવત સમાહનું આયોજન થયું હતું. જેમાં પ. પૂ. સદ્ગુરુ પુરાણી શ્રી બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામીએ પધારી કથાવાર્તાનો લાભ આપી સહુને આશીર્વાદ પાઠવ્યા હતા તથા મેમનગર ગુરુકુલના વિદ્યાર્થીઓનો સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો હતો. કાર્યક્રમ નિહાળી સૌ સંતો તથા હરિભક્તો ખૂબજ પ્રભાવિત થયા હતા.

★ **જોગી સ્વામી જન્મદિન :-** તા. ૫, મે ના રોજ અખંડ ભગવદ્ પરાયણ પ. પૂ. જોગી સ્વામીનો ૧૦૭મો જન્મદિવસ શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ, મેમનગર ખાતે ખૂબજ ધામધૂમથી ઉજવવામાં આવ્યો હતો. આ પ્રસંગે ૨૦૦૦થી વધારે હરિભક્તોએ ઉપસ્થિત રહી બે કલાક સુધી સમૂહ મંત્રલેખન કર્યું હતું. મંત્રલેખનના અંતે ભગવાન શ્રીહરિ તેમજ જોગી સ્વામીનું સદ્ગુરુ સંતોએ પૂજન કર્યું હતું. સદ્ગુરુ પુરાણી શ્રી ભક્તિપ્રકાશદાસજી સ્વામી તથા પ. પૂ. સદ્ગુરુ પુરાણી શ્રી બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામીએ પૂ. જોગી સ્વામીની બળભરી વાતો કરી સહુને પ્રેરણા પુરી પાડી હતી.

લંડન - અખંડ ભગવદ્ પરાયણ પ. પૂ. શ્રી જોગી સ્વામીના જન્મદિવસ નિમિત્તે લંડનમાં ગુરુકુલ પરિવાર દ્વારા ઠાકરથાળીનો કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો હતો, જેમાં મોટી સંખ્યામાં ભક્તોએ ઉપસ્થિત રહી ધૂન-ભજન કર્યા હતાં.

★ **શ્રી હરિકૃષ્ણ મહારાજ મહોત્સવ, સુરત :-** શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, રામપુરા ખાતે વિરાજમાન નારાયણમુનિ દેવના શતામૃત પ્રસંગે તા. ૧ થી ૮ મે, ૨૦૧૧ સુધી શ્રી હરિકૃષ્ણ મહારાજ મહોત્સવ પ. પૂ. ધ. ધૂ. ૧૦૦૮ શ્રી રાકેશ પ્રસાદજી મહારાજના સાન્નિધ્યમાં ખૂબજ ધામધૂમથી ઉજવાયો. આ મહોત્સવના ઉદ્ઘાટન પ્રસંગે પ. પૂ. સદ્ગુરુ પુરાણી શ્રી બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામીએ પધારી દીપપ્રાગટ્ય કર્યું હતું. આ મહોત્સવમાં પ. પૂ. સદ્ગુરુ શ્રી જ્ઞાનજીવનદાસજી સ્વામી (કુંડળ) તથા પ. પૂ. સદ્ગુરુ શ્રી જ્ઞાનસ્વરુપદાસજી સ્વામી (જૂનાગઢ)એ પોતાની આગવી શૈલીમાં શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવનની કથાનું રસપાન કરાવ્યું હતું. અખંડ ભગવદ્ પરાયણ પૂ. જોગી સ્વામી આ મહોત્સવમાં પધારતાં સહુ સંતો-હરિભક્તો પૂ. સ્વામીનાં દર્શન કરી ધન્ય બન્યા હતા.

★ **શ્રી રામચરિત માનસ કથા પારાયણ : કેદારનાથ :-** શ્રી કેદારનાથ મહાદેવ - ફાટસરના સાનિધ્યમાં તા. ૧૦ થી ૧૮ એપ્રિલ, ૨૦૧૧ દરમિયાન શ્રી રામચરિત માનસ કથા પારાયણનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. આ કથામાં પૂ. શાસ્ત્રી શ્રી ભક્તિવેદાંતદાસજી સ્વામી તથા શ્રી કિશોરભાઈ દેવેએ વ્યાસાસને બિરાજીને કથામૃતનો લાભ આપ્યો હતો. આ કથા દરમિયાન પ.પૂ. સદ્ગુરુ પુરાણી શ્રી ભક્તિપ્રકાશદાસજી સ્વામી, પ. પૂ. સદ્ગુરુ પુરાણી શ્રી બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામીએ પધારીને ભક્તજનોને કથાવાર્તાનો લાભ આપ્યો હતો.

★ **શ્રી રામચરિતમાનસ કથા - શેખપીપરીયા :-** તા. ૨૨ થી ૩૦ એપ્રિલ દરમિયાન અમરેલી જીલ્લાના શેખ પીપરીયા ગામે પુરાણી શ્રી માધવજીવનદાસજી સ્વામી તથા શાસ્ત્રી શ્રી ભક્તિવેદાંતદાસજી સ્વામીના વ્યાસાસને શ્રી રામચરિતમાનસ કથાનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. ભાદાણી પરિવાર દ્વારા યોજાયેલ આ કથામાં પ.પૂ. સદ્ગુરુ પુરાણી શ્રી બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામી તથા ધામધામથી અનેક સંતોએ પધારી કથાવાર્તાનો લાભ આપ્યો હતો.

★ **પદયાત્રા - ગઢપુર :-** શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ, મેમનગર, અમદાવાદ - શ્રી ગોપીનાથ યુવક મંડળ દ્વારા પ. પૂ. પુરાણી શ્રી હરિસ્વરુપદાસજી સ્વામીની પ્રેરણાથી અમદાવાદથી ગઢપુર સુધી પદયાત્રાનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. ૨૨ એપ્રિલથી શરૂ થયેલ આ પદયાત્રા ધોલેરા, સાળંગપુર, બોટાદ વગેરે તીર્થસ્થળોનાં દર્શન કરી તા. ૨૯ એપ્રિલના રોજ ગઢપુર પહોંચી હતી. આ યાત્રામાં ૧૫૦થી વધારે ભાઈ-બહેનો જોડાઈ જીવનનો અનેરો લ્હાવો લીધો હતો.

★ **શ્રીમદ્ ભાગવત સમાહ - સુલતાનપુર :-** ગુરુકુલના ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી અ. નિ. શ્રી દિનેશભાઈની સ્મૃતિમાં ગામ સુલતાનપુર ખાતે ભાગવત સમાહનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું, જેમાં પુરાણી શ્રી બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામીએ સંતમંડળ સાથે પધારી સહુને આશીર્વાદ પાઠવ્યા હતા.

★ **મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા - બંધારડા :-** ઉના તાલુકાના બંધારડા ગામે શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરની મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે પ. પૂ. સદ્ગુરુ પુરાણી શ્રી બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામીએ પધારી કથાવાર્તાનો લાભ આપ્યો હતો.

★ **મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા - હનુમાનપુરા :-** હનુમાનપુરા, શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરનો મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ ખૂબજ ધામધૂમથી ઉજવાયો. આ મહોત્સવમાં શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલના વિદ્યાર્થીઓએ સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ રજૂ કરી સહુ હરિભક્તોને રાજી કર્યા હતા તથા પ. પૂ. સદ્ગુરુ પુરાણી શ્રી બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામીએ સહુ હરિભક્તોને આશીર્વાદ પાઠવ્યા હતા.

★ **શ્રીમદ્ ભાગવત સમાહ - અમૃતવેલ :-** અમરેલી જીલ્લાના અમૃતવેલ ગામે સાવલિયા પરિવાર દ્વારા શ્રીમદ્ ભાગવત સમાહનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું, જેમાં પ. પૂ. સદ્ગુરુ પુરાણી શ્રી બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામીએ પધારી સહુને આશીર્વાદ પાઠવ્યા હતા.

★ **વાર્ષિક પાટોત્સવ - ધોરાજી :-** શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, ધોરાજીમાં બિરાજમાન દેવોના ૨૭મા પાટોત્સવ પ્રસંગે પ. પૂ. પુરાણી શ્રી મોહનપ્રસાદદાસજી સ્વામીના આમંત્રણને માન આપી પ. પૂ. સદ્ગુરુ પુરાણી શ્રી બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામી ધોરાજી પધાર્યા હતા. આ પ્રસંગે પૂ. સ્વામીએ સહુને આશીર્વચન પાઠવ્યા હતા.

★ **સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ પ્રતિમા અનાવરણ :-** ઉના તાલુકાના ફાટસર ગામે મનસુખભાઈ પરસોત્તમભાઈ જાગાણી પરિવારના સહયોગથી સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલની પ્રતિમાનું અનાવરણ પ. પૂ. સદ્ગુરુ પુરાણી શ્રી બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામીના વરદ હસ્તે કરવામાં આવ્યું હતું. આ પ્રસંગે ખોડલ ધામના અધ્યક્ષ શ્રી નરેશભાઈ પટેલ, શ્રી હરિભાઈ ગોધાણી, ધારાસભ્ય શ્રી પુંજાભાઈ વંશ, શ્રી અશોકભાઈ જાગાણી, શ્રી મનસુખભાઈ જાગાણી, બકુલભાઈ સોરઠીયા, શૈલેષભાઈ અકબરી, ચમનભાઈ શીંગાળા, લાધાબાપા શીંગાળા તથા ઉના તાલુકાના અગ્રગણીઓ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

★ **મંત્રલેખન - દ્રોણેશ્વર ગુરુકુલ :-** શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ, દ્રોણેશ્વરની નૂતન જમીન પર અખંડ ભગવદ્ પરાયણ પ. પૂ. શ્રી જોગી સ્વામીના જન્મદિવસ નિમિત્તે મંત્રલેખનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું, જેમાં પ.પૂ. સદ્ગુરુ પુરાણી શ્રી બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામી સંતમંડળ સાથે પધાર્યા હતા તથા ફાટસર, ઈંટવાયા, દ્રોણ વગેરે ગામોમાંથી મોટી સંખ્યામાં હરિભક્તો ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. મંત્રલેખનના અંતે વેલજીભાઈ ખોખર તરફથી અલ્પાહારની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી હતી.

★ **શ્રીમદ્ ભાગવત સમાહ પારાયણ - નેસડી :-** ગુરુકુલના ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી શ્રી દિલીપભાઈ લાલજીભાઈ સાવલિયા પરિવારના યજમાનપદે આયોજીત શ્રીમદ્ ભાગવત સમાહ પારાયણમાં ઉપસ્થિત રહીને પ.પૂ. સદ્ગુરુ પુરાણી શ્રી બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામીએ સૌ ભક્તજનોને શ્રીમદ્ ભાગવતજીને આધારે જીવનમાં દિવ્યતા અર્પનારા આશીર્વચન પાઠવ્યા હતા.

અમદાવાદ તથા છારોડી ગુરુકુલમાં રસોઈ

છારોડી ગુરુકુલ:- (૧) શ્રી ચેતનભાઈ આર. પડશાળા-અમદાવાદ (૨) શ્રી ભીમજીભાઈ લક્ષ્મણભાઈ રાઘવાણી-બળદીયા (૩) શ્રી કરશનભાઈ કલ્યાણભાઈ રાઘવાણી- બળદીયા (૪) શ્રી કાંતિભાઈ શામજીભાઈ પીઠવા, અમદાવાદ

અમદાવાદ ગુરુકુલ:- (૧) શ્રી પરાગભાઈ ચતુરભાઈ સોરઠીયા, મુંબઈ (૨) શ્રી અતુલભાઈ કાનજીભાઈ કાકડીયા, રાજકોટ (૩) શ્રી જસુભાઈ અરજણભાઈ વઘાસીયા, જૂનાગઢ (૪) શ્રી અરજણભાઈ જાદવભાઈ વઘાસીયા, અમદાવાદ (૫) શ્રી નાગરભાઈ નરસીભાઈ પટેલ, અમદાવાદ (૬) શ્રી હિતેશભાઈ વિનુભાઈ ખૂંટ, અમદાવાદ (૭) શ્રી વલ્લભભાઈ પરસોત્તમભાઈ બાબરીયા, અમદાવાદ (૮) શ્રી શાંતિલાલ સવજીભાઈ વિકલપરા, અમદાવાદ (૯) શ્રી જયેન્દ્રભાઈ દિનેશભાઈ કાનાણી, અમદાવાદ (૧૦) શ્રી મેઘજીભાઈ કરશનભાઈ વરસાણી, નાઈરોબી (૧૧) શ્રી દર્શન દલસુખભાઈ કેલા, નવા ઘાટીલા.

આગામી આયોજન

૦૫ જૂન, ૨૦૧૧, રવિવાર

૧૦ જૂન, ૨૦૧૧, શુક્રવાર

૧૧ જૂન, ૨૦૧૧, શુક્રવાર

૧૨ જૂન, ૨૦૧૧, રવિવાર

૧૬ જૂન, ૨૦૧૧, રવિવાર

૨૭ જૂન, ૨૦૧૧, સોમવાર

સુહૃદ સભા - શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ, છારોડી

શ્રીહરિ જયંતી, રાજેપચાર પૂજન, નીલકંઠ વર્ણાભિષેક

શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ, મેમનગર, અમદાવાદ

શ્રીહરિ અંતર્ધાન તિથિ નિમિત્તે સભા-ધૂન-કીર્તન (સવારે ૮ થી ૧૦)

શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ, મેમનગર, અમદાવાદ તથા છારોડી

જી.પી.એલ. ટૂર્નામેન્ટ સમાપન સમારોહ - છારોડી

ભીમ એકાદશી (રાત્રે કીર્તનભક્તિ)

શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ, મેમનગર, અમદાવાદ

પ. પૂ. શ્રી જોગીસ્વામીના હસ્તે નૂતન છાત્રાલય ઉદ્ઘાટન

શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ, મેમનગર, અમદાવાદ

યોગિની એકાદશી (રાત્રે કીર્તનભક્તિ)

શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ, મેમનગર, અમદાવાદ

શ્રદ્ધા સુમન

પ.ભ. શ્રી રાઘવભાઈ મધુભાઈ વેકરીયા, રૂગનાથપુર -

ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના અનન્ય ઉપાસક, સંતોના પરમ કૃપાપાત્ર, ગુરુકુલ પરિવારના સેવક શ્રી રાઘવભાઈ મધુભાઈ વેકરીયાએ ભગવાનના ચરણોમાં નિવાસ કર્યો છે. તેમણે જીવન દરમ્યાન ખૂબ જ પ્રેમ સભર ભગવાનની ભક્તિ કરી છે. મંદિરો તથા ગુરુકુલમાં બિરાજીત દેવો માટે નિત્ય ગજરા બનાવીને ભગવાનને અર્પણ કરતા. ભગવદ્ દર્શન અને સંતોનો સમાગમ એમના જીવનનું વ્યસન હતું. આ પવિત્ર આત્માના પરિવારજનોને ભગવાન શ્રીહરિ શાંતવના અર્પે અને ભગવદ્ ભક્તિના માર્ગે આગળ વધારે એ જ પ્રાર્થના.

પ.ભ. શ્રી ગંગદાસભાઈ કાળાભાઈ ખૂંટ, બોરવાવ -

શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ પરિવારના અનન્ય સેવક શ્રી કુમન કુમારના પૂજ્ય પિતાશ્રી ગંગદાસભાઈ કાળાભાઈ ખૂંટ, ૬૬વર્ષની ઊંમરે તા. ૨૮/૪/૧૧ના રોજ ભગવદ્ શરણને પામ્યા છે. આ પવિત્ર આત્માએ પોતાના જીવન દરમ્યાન પોતાની પરંપરામાં પ્રાપ્ત થયેલા સંસ્કારોને સ્વજીવન દ્વારા દિપાવ્યા છે. પોતાના જીવનમાં વ્યવહારની કુશળતા ઉપરાંત ચોક્કસાઈ પણ આત્મસાત કરી હતી. ક્યારેય ગેરમાર્ગે દોરાયા નથી અને અયોગ્ય વાતને સ્વીકારી નથી. આ પવિત્ર આત્માની વિદાય એમના પરિવારજનો માટે પ્રેરણા સ્રોત બની રહો એ જ પ્રભુ ચરણે પ્રાર્થના.

પ.ભ. શ્રી રાઘવભાઈ મોહનભાઈ સાવલિયા, પાણખાણા -

ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના અનન્ય ઉપાસક, સંતો પ્રત્યે સ્નેહ ધરાવનારા પ.ભ. શ્રી રાઘવભાઈ મોહનભાઈ સાવલિયા તા. ૧૨/૫/૨૦૧૧ના રોજ ૭૦વર્ષની ઊંમરે ભગવદ્ ધામમાં સિધાવ્યા છે. આ પવિત્ર આત્માને ભગવાન શ્રી હરિ પોતાના ચરણોનું અખંડ સુખ અર્પે તથા સમસ્ત પરિવાર જનોને ધીરજતાની સાથે ભક્તિ અર્પે એ જ ભગવદ્ ચરણોમાં પ્રાર્થના.

અખંડ ભગવદ્ પરાયણ પ. પૂ. શ્રી જોગી સ્વામીના
૧૦૮ વર્ષના ઉપક્રમે

તા. ૨૫ થી ૩૧ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૨

ઘાઝા ભક્તજનો,

જય સ્વામિનારાયણ સાથ જણાવવાનું કે, આ પંચ રંગીન દુનિયાના તમામ અનુરાગનો પરિત્યાગ કરીને ભગવાનના દિવ્ય સંબંધથી ભ્રમભાવમાં મગ્ન રહેનારા, મૌન ભાવે ભગવાનમાં મગ્ન રહીને સૌને પોતાની છત્રછાયામાં રાખીને અધ્યાત્મનું પોષણ કરનારા અખંડ ભગવદ્ પરાયણ પૂજ્યપાદ શ્રી જોગી સ્વામી, ઈ.સ. ૨૦૧૨માં ૧૦૮ વર્ષ પૂર્ણ કરી રહ્યા છે.

આ પાવન અવસરે પૂ. જોગી સ્વામીનું પૂજન, અર્ચન તથા વંદના કરવા અનેક મુમુક્ષુ હૈયાઓ ઝંખી રહ્યા છે. સૌના હૃદયની ભાવભીની જાગણીના અનુસંધાને શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ વિશ્વવિદ્યા પ્રતિષ્ઠાનમ્-છારોડી મુકામે પ.પૂ.સદ્ગુરુવર્ત શાસ્ત્રી શ્રી માધવપ્રિયદાસજી સ્વામીની પ્રેરણાથી તેમજ પ.પૂ. સદ્ગુરુ પુરાણી શ્રી ભક્તિપ્રકાશદાસજી સ્વામી તથા પ.પૂ.સદ્ગુરુ પુરાણી શ્રી બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામીના માર્ગદર્શન અનુસાર તા. ૨૫ થી ૩૧ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૨ દરમિયાન 'સદ્ગુરુ વંદના મહોત્સવ' ઉજવાશે.

અત્યારે 'સદ્ગુરુ વંદના મહોત્સવ'ના ઉપક્રમે તથા ઈષ્ટદેવ ભગવાન શ્રીહરિ અને પૂજ્યપાદ શ્રી જોગી સ્વામીની પ્રસન્નતાથી મંત્રલેખન અભિયાન ચાલી રહ્યું છે. અનેક શહેરો તથા ગામડાંઓમાં ભક્તજનો પોતાના ઘરે, સોસાયટીઓમાં પરિવારજનો તથા સંબંધીઓને એકત્ર કરીને મંત્રલેખનનું આયોજન કરી રહ્યા છે. આ અભિયાનમાં ભક્તજનો ખુબ જ પ્રેમથી જોડાઈ રહ્યા છે. અમદાવાદનાં પશ્ચિમ વિસ્તારમાં પચાસેક સોસાયટીમાં તથા બાપુનગર ખાતે ત્રીસેક સોસાયટીમાં મંત્રલેખન ચાલી રહ્યું છે. સુરતના ૧૫૧ ભક્તજનો દ્વારા પોતાની સોસાયટીમાં મંત્રલેખન અભિયાનનો આરંભ થઈ ચૂક્યો છે.

સમસ્ત રાજકોટ શહેરના ૧૩ વિસ્તારોમાં ચાલુ થયેલા કેન્દ્રોમાં પણ મંત્રલેખન અભિયાન ખૂબ જ વેગપૂર્વક ચાલી રહ્યું છે. રાજકોટમાં ચાલી રહેલા જીવુબા મહિલા મંડળ દ્વારા અનેક ભાવિક બહેનોને મંત્રલેખન અભિયાનમાં જોડવાની પ્રવૃત્તિ ચાલી રહી છે. રાજકોટ શહેરના ગામડાઓમાં પણ મંત્રલેખન અભિયાન દ્વારા ભક્તજનો ભગવદ્ પ્રસન્નતા પ્રાપ્ત કરી રહ્યા છે.

જૂનાગઢ, ઊના, અમરેલી, ભાવનગર, જામનગર, વડોદરા, ભરૂચ, અંકલેશ્વર, વિદ્યાનગર, વાપી, નડીયાદ, ગોંડલ, ગાંધીનગર, સુરેન્દ્રનગર, ખાખરીયા, કરછ તેમજ મુંબઈના વિવિધ વિસ્તારોમાં પણ ભક્તજનો ઉત્સાહભરે મંત્રલેખન અભિયાનમાં જોડાયા છે. તદુપરાંત જડન, ઓરેટ્ટેલિયા, દુબઈ, અમેરીકા અને આફ્રિકાના ભક્તજનો પણ મંત્રલેખન કરી રહ્યા છે.

આ મંત્રલેખન અભિયાન 'સદ્ગુરુ વંદના મહોત્સવ' સુધી ચાલશે. તો આ મંત્રલેખન અભિયાનમાં જોડાઈએ અને શ્રીહરિ તેમજ પ.પૂ. જોગી સ્વામીના કૃપાપાત્ર બનીએ.

-: સંપર્ક :-

શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ, અમદાવાદ(૯૮૨૫૨૧૦૦૯૭) અથવા પૂ. શ્રી ભક્તિવેદાંતદાસજી સ્વામી(૯૮૨૩૧૫૦૩૦)

અમૃતવેલ, ભાગવત સમાહ દરમિયાન આશીર્વાદ
પાઠવતા પૂ. બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામી

ધોરાજી મંદિરના પાટોત્સવ પ્રસંગે સભામાં
ઉદ્બોધન કરતા પૂ. બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામી

શ્રી સ્વા. મંદિર, બંધારડા - મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે
આશીર્વાદ પાઠવતા પૂ. બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામી

સુલતાનપુર કથા પ્રસંગે પૂ. બાલકૃષ્ણદાસજી
સ્વામીનું સ્વાગત કરતા શ્રી જીવરાજભાઈ હપાણી

દ્રોણેશ્વર ગુરુકુલ - પૂ. જોગીસ્વામી જન્મદિવસ નિમિત્તે મંત્રલેખન

જી.પી.એલ. ક્રિકેટ ટૂર્નામેન્ટના ઉદ્ઘાટન પ્રસંગે મહાનુભાવો સાથે ક્રિકેટ ટીમના કેપ્ટનો

પ. પૂ. જોગી સ્વામી જન્મદિન પ્રસંગે ગુરુકુલ પરિવાર,
યુ.કે. દ્વારા યોજાયેલ ઠાકરચાળી ઉત્સવ

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - ટાંઝાનિયા, મારુતિ યજ્ઞ પૂર્ણાહુતિ
પ્રસંગે બીડું હોમતા સંતો તથા હરિભક્તો

શ્રી હરિકૃષ્ણ મહારાજ મહોત્સવ પ્રસંગે ઉપસ્થિત
પ.પૂ આચાર્ય શ્રી રાકેશપ્રસાદજી મહારાજ તથા પ.પૂ રમેશભાઈ ઓઝા.

પ. પૂ. જોગી સ્વામી જન્મદિન પ્રસંગે
અમદાવાદ ગુરુકુલમાં યોજાયેલ સમૂહ મંત્રલેખન

ટાંઝાનિયા - હિન્દુ લાઈફ સ્ટાઈલ સેમિનારમાં કથાવાર્તાનો લાભ આપતા પ. પૂ. સદ્ગુરુવર્ય શાસ્ત્રી શ્રી માધવપ્રિયદાસજી સ્વામી